

EKONOMICKÁ INFORMÁCIA O TERITÓRIU

Ruská federácia

[Všeobecné informácie o krajine](#)

2019

I. ZÁKLADNÉ EKONOMICKÉ INFORMÁCIE

a) Základná charakteristika hospodárstva

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
HDP (%)	1,3	0,7	-2,8	0,2	1,5	2
HDP na obyvateľa v USD	15 558	14 388	9 521	8 928	n/a	9264
Miera inflácie (%)	6,5	11,4	12,9	5,4	2,5	4
Miera nezamestnanosti (%)	5,5	5,5	5,2	5,5	5,2	4,8
Rozpočtový deficit (% HDP)	0,5	0,5	2,6	3,2	1,5	+2,9
Vonkajšia zadlženosť (% HDP)	32,7	29,1	38,1	39,8	32,9	27,4
Prílev PZI (% HDP)	2,4	1,4	0,96	2,95	0,4	0,6

Zdroj: IMF, World Bank, Central bank of Russia, Rosstat

Podľa údajov Štatistického úradu RU dosiahlo **Rusko v roku 2018 ekonomický rast na úrovni 2%**. Jedná sa o najvyšší rast hospodárstva od roku 2012 (vtedy bol rast 3,7%). Hlavnými ťahúňmi rastu boli sektor služieb, ktorému pomohli MS vo futbale, vďaka čomu stúpol hotelový a reštauračný segment o 6,1%. Významnú úlohu zohral aj nárast exportu, ktorý v roku 2018 dosiahol nárast +17,5% (import narástol o 4,7% a export až o 25,6%) ako aj stavebníctvo (+5,3%). Ostatnými faktormi, ktoré prispeli k ekonomickému rastu mali byť ťažba nerastných surovín, veľkoobchod a maloobchod, doprava.

Ostatné makroekonomické ukazovatele celkovo dokazujú **zastabilizovanie ekonomickej situácie v krajine** po rokoch recesie vyvolanej prepadom cien ropy, poklesom rubla a sankciami EÚ a US. Negatívne externé faktory pomohli RU ekonomike pracovať efektívnejšie a prinútili vládu RU pristupovať zodpovedne k makroekonomickej situácii v krajine. Priaznivú dynamiku zaznamenali napr. **investície do základného kapitálu**, ktoré za 2018 narástli 4,3%. Po dlhšej dobe bol takisto dosiahnutý mierny nárast reálnych disponibilných príjmov obyvateľstva na úrovni 0,5% ako aj rast reálnych miezd obyvateľstva na úrovni 7,4%. Pozitívne trendy boli vo vývoji **priemyselnej výroby**, ktorá v roku 2018 narástla o 3%. Napriek významnému podielu ťažobného a energetického priemyslu sa zvyšuje tempo rastov neenergetických odvetví, ktoré sú zamerané na export produkcie do zahraničia. Týka sa to predovšetkým farmaceutického priemyslu (+3,5%), automobilového priemyslu (+14%), strojárstva (+17%), ľahkého priemyslu (+2%). Vláda RU však sebakriticky uznáva nedostatočnú podporu priemyslu zo strany štátu, preto sa vláda RU rozhodla vyčleniť na podporné programy 1,37 bln. rubľov (cca 18,5 mld. EUR).

RU sa takisto darí zachovávať **prijateľnú úroveň inflácie**, ktorá v roku 2018 dosiahla 4% úroveň. Zvýšenie sadzby DPH z 18% na 20% urýchlilo rast inflácie v roku 2019, ale vláda predpokladá jej zastabilizovanie na úrovni 4% do konca roka. Vládi RU sa zároveň podarilo **znižiť nezamestnanosť** na rekordnú úroveň 4,8% (5,2% v 2017). **Rastie aj prebytok obchodného salda**. Kým v roku 2017 dosiahol cca. 115 mld. USD, v roku 2018 vzrástla hodnota na 211 mld. USD. Krajine sa takisto podarilo znížiť **zahraničný dlh** o 64 mld. USD (na 454 mld. USD) či zvýšiť **medzinárodné rezervy** o 30 mld. USD (na 487,7 mld. USD). **Federálny rozpočet** navyše prvýkrát od r. 2011 dosiahol prebytok na úrovni cca. 2,5 % HDP, pričom rastie tiež národný fond sociálneho zabezpečenia o 22%.

Prezident RU a vládni predstavitelia akcentujú **nevyhnutnosť výrazného technologického rozvoja krajiny**. Toto je principiálna otázka a bez technologického rozvoja nemá krajina podľa prezidenta Putina budúcnosť. V súvislosti so zastabilizovaním ekonomickej situácia **Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Rusku**: www.mzv.sk/moskva, emb.moscow@mzv.sk

v krajine a jej ďalšieho rozvoja bolo preto **vypracovaných 12 národných projektov**, ktoré si kladú za cieľ dostať RU medzi 5 ekonomík sveta. Na uvedené priority je z federálneho rozpočtu vyčlenených 26 bil. RUB. Medzi **prioritné oblasti** boli zaradené oblasti ako zdravotníctvo, vzdelávanie, veda, a ľudský kapitál, bez ktorého sa krajine nepodarí dosiahnuť žiadny prielom. Podľa prezidenta je nevyhnutné dosiahnuť výraznejší rast HDP nad 3%, čo by sa mohlo dosiahnuť v roku 2021. V tomto zmysle bude nevyhnutná spolupráca vlády, regiónov, ale aj súkromného sektoru, ktorý by sa mal primárne angažovať vo významných infraštruktúrnych projektoch. Vyššia miera zapojenia regiónov by zas mala byť podporená ozdravenými regionálnymi financiami, ktoré prvýkrát od roku 2007 dosiahli prebytok viac ako 500 mld. RUR (príjmy vzrástli o 15%). V rámci realizácie cieľov národných projektov bude osobitná pozornosť venovaná geostrategickým územiám ako Krym, Kaukaz, Kaliningrad, Ďaleký východ a Arktída.

Jedným zo **zdrojov financovania** národných projektov je zvýšenie sadzby DPH z 18% na 20%, ako aj dodatočné zdroje federálneho rozpočtu, ktorý dosiahol v roku 2018 prebytok 2,5% HDP. RU si však neustále zachováva tzv. neenergetický deficit (deficit z výnosov produkcie, ktorá nesúvisí z predajom ropy a plynu), ktorý je na úrovni 6,6% HDP (v roku 2009 bol 13%), preto zvýšenie DPH bolo nevyhnutné. Uvedené zvýšenie DPH však môže byť iba dočasné (podľa vývoja ekonomiky), ale zároveň je podľa MF RU dobre nastavené, nakoľko vláda zachovala všetky výhody v sadzbách DPH na lieky či detské tovary.

Druhým významným zdrojom financovania národných projektov **bolo zvýšenie vekovej hranice odchodu do dôchodku** zo súčasných 60 na 65 rokov u mužov a z 55 na 60 rokov u žien. Zvýšené investície do kvality života a zdravotníctva by mali zabezpečiť plánované predĺženie odchodu do dôchodku, ktoré zároveň prinesie na pracovný trh vyše 1,8 mil. pracovníkov, ktorí by mali stimulovať výrobu.

Je potrebné konštatovať, že RU ekonomike sa podarilo **adaptovať na všetky vzniknuté obchodné bariéry**, najmä sankcie zo strany EÚ (kým počas finančnej krízy v 2009 sa prepadol HDP o 7,8%, tak v 2015 roku padlo HDP o 2,5%). RU sa zároveň podarilo dosiahnuť výrazný nárast zahraničného obchodu. Podľa výsledkov Ministerstva ekonomického rozvoja RU dosiahol **obrat zahraničného obchodu** hodnotu 687,5 mld. USD, čo predstavuje nárast o 17,5% oproti roku 2017. Vývoz pritom stúpol o 25,6% (na 449,3 mld. USD) a dovoz o 4,7% (na 238,2 mld. USD). O výraznej proexportnej pozícii RU tak svedčí, že **podiel exportu v ZO** krajiny činí až 65,4% (nárast o 6,3%).

Najväčším obchodným partnerom bola EÚ s 42,8% podielom a hodnotou 294,2 mld. USD (export do EÚ narástol o 28,3% a import o 2,7%). Krajiny Ázijsko-tichomorskej hospodárskej spolupráce sa podieľali na obrate zahraničného obchodu podielom 31% (213,2 mld. USD). Obchodný obrat s touto skupinou krajín sa zvýšil o 19,8%, pričom vývoz rástol oveľa dynamickejšie ako dovoz: 34,7% oproti 5,7%. Hlavným ťahúňom spomínaného rastu bola samozrejme **Čína**, ktorej ZO s RU dosiahol historickú hranicu 108 mld. USD, čím sa **CN stala najvýznamnejším obchodným partnerom RU**. Medzi hlavné komodity obchodovania patrili surová ropa, spracovaná meď a ropné produkty.

Je potrebné konštatovať, že RU sa podarilo dosiahnuť uvedený výsledok aj v rámci **pretrvávajúcim obchodným bariéram**, voči ktorým sa podarilo RU ekonomike adaptovať. Podľa Ministerstva ekonomického rozvoja RU spôsobili obchodné bariéry voči RU ruským exportérom škody za viac ako 6 mld. USD. Koncom roka 2018 bolo voči RU prijatých 169 obchodných obmedzení zahraničnými krajinami vrátane 25 opatrení EÚ (celková škoda 2,4 mld. USD), 22 opatrení UA (1,2 mld. USD) a 16 opatrení prijatých Indiou (0,8 mld. USD).

Zavedenie sankcií prinieslo pre RU hospodárstvo mínusy, no zároveň existujú aj plusy v podobe rozvoja mnohých odvetví ekonomiky ako napr. **potravinarstvo**. Uvedená oblasť je dlhodobou národným projektom. Priama podpora štátu dosahuje stovky miliárd rubľov a bude pokračovať tak pre veľké poľnohospodárske celky, ako aj pre menších farmárov. Kým v roku 2017 bola zaznamenaná rekordná úroda obilia - 135,5 mil. ton obilia, v roku 2018 bola v dôsledku nepriaznivých poveternostných podmienok úroda menšia - 110,5 mil. ton, čo **Velvyslanectvo Slovenskej republiky v Rusku: www.mzv.sk/moskva, emb.moscow@mzv.sk**

predstavuje v poradí tretí najlepší výsledok za posledných 25 rokov. Rast poľnohospodárskej produkcie automaticky prináša rast výroby poľnohospodárskych strojov a zariadení. Ich export zaznamenal absolútny rekord medzi všetkými odvetviami – dosiahol 40% nárast, pričom na tomto výsledku sa prejavila tiež priama podpora štátu.

Frekventovanou témou je v súčasnosti aj **dedolarizácia RU ekonomiky**. Podľa MMF objem platieb na svete v dolároch mierne klesol, keď celkovo predstavoval v roku 2017 63%, a v roku 2018 62% (v RU bol podiel na úrovni 69% vzhľadom na export ropy, ktorá sa na burze kótuje v USD). Objemy RU zlatých a devízových rezerv v dolároch však kontinuálne klesajú, keďže US cenné papiere denominované v USD sa znížili zo 104 mld. USD na 14,4 mld. USD. Prezident Putin však uviedol, že proces dedolarizácie sa týka najmä obchodných a účtovných transakcií medzi hospodárskymi subjektami a vôbec sa netýka občanov.

b) Hlavné odvetvia hospodárstva

Štruktúra tvorby HDP RF v roku 2018 (v %)	
Pôdohospodárstvo, lesné hospodárstvo, chov dobytka, rybolov	3,5
Ťažba nerastných surovín	12,9
Spracovateľský priemysel	13,7
Výroba a distribúcia elektrickej energie, plynu	2,7
Výroba a distribúcia vody, spracovanie odpadu	0,5
Stavebníctvo	6
Veľkoobchodný a maloobchodný predaj a spojené služby	14,3
Služby ubytovacích zariadení a reštaurácií	0,9
Doprava	7,0
Finančná činnosť	4,1
Operácie s nehnuteľnosťami, prenájom a služby	9,2
Informatizácia a komunikácie	2,4
Administratívna činnosť	2,3
Vedecká a technická činnosť	4,2
Verejné služby a zabezpečenie bezpečnosti	7,6
Vzdelávanie	3,2
Zdravotníctvo a sociálne služby	3,4
Činnosť v oblasti kultúry a športu	0,9
Ostatné komunálne, sociálne a osobné služby	0,6
Činnosť domácných hospodárstiev	0,6

Zdroj: Rosstat

Priemysel:

RU hospodárstvo v roku 2018 zaznamenalo rast priemyselnej výroby +2,9%, pričom priemysel stabilne rastie už tretí rok, najmä vďaka priaznivej zahraničnej hospodárskej situácii. Rast v 2018 bol zabezpečený najmä vďaka odvetviam ťažobného priemyslu orientovaným na export. Dopyt na produkciu odvetví ťažobného priemyslu vyrástol o +2,8%. Ostatné odvetvia RU priemyslu aj naďalej závisia od štátnej podpory, zahraničnopolitickej situácie a sankčnej politiky západných krajín. V roku 2018 ťažba ropy vyrástla o +1,7%, ťažba zemného plynu o +4,9% a o +58% vyrástol export LNG. Ťažba uhlia vyrástla o +5,9%. V stredne technologických oblastiach dopyt rastie už tretí rok a v roku 2018 vyrástol o +1,5%. Rast dopytu na vysoko technologickú produkciu bol zaznamenaný po prvýkrát z roku 2012 a vyrástol o +2,4%. Výrazným stimulom pre rast dopytu je automobilový priemysel a výroba železničných koľajových vozidiel, kde dôležitú úlohu hrá podpora štátu.

Poľnohospodárstvo:

6. augusta 2018 ubehli 4 roky od zavedenia ruského embarga na vybrané potraviny a poľnohospodárske výrobky z krajín EÚ, USA, CA, AU a NO. Zákaz sa týka mäsa a mäsových výrobkov, rýb, zeleniny, ovocia, mlieka a mliečnych výrobkov. Na základe nového rozhodnutia prezidenta RU z 12. júla 2018 bolo dané embargo predĺžené až do 31. decembra 2019.

Priamym dôsledkom uvedeného obdobia bolo najmä kvôli zníženiu konkurencie na domácom trhu zvýšenie spotrebiteľských cien potravinárskych výrobkov. Tie v priebehu 2 rokov platnosti embarga (august 2014 – august 2016) podľa oficiálnych údajov Ministerstva ekonomického rozvoja RU narástli o 31,6% a podieľali sa na celkovej inflácii cca 50% podielom. Ceny rýb sa zvýšili o 40%, ovocia a zeleniny o 30%, mlieka a mliečnych výrobkov o 20% a mäsa vyše o 10%. Druhým, komplementárnym, efektom embarga bola zmena spotrebiteľského chovania obyvateľstva formou poklesu spotreby obyvateľstva (podľa RU štatistického úradu Rosstat predaj potravín v RU kontinuálne klesá od roku 2014), odklonu k lacnejším a nezdravým substitútom či nárast samovýroby. Pokles spotreby však treba vnímať aj cez prizmu celkovej ekonomickej krízy v krajine.

Potravinársky priemysel v roku 2018 vyrástol o +4,4%. Zatiaľ čo v roku 2017 bola zaznamenaná rekordná úroda obilia (135,5 mil. ton), v roku 2018 bola v dôsledku nepriaznivých poveternostných podmienok úroda menšia - 110,5 mil. ton, čo však predstavuje v poradí tretí najlepší výsledok za posledných 25 rokov.

Bankový sektor:

Top 10 najväčších bánk Ruska k máju 2019 (podľa hodnoty aktív v RUR)		
Názov banky	Čisté aktíva v mld. RUR	Prírastok aktív v roku 2019 (%)
Sberbank Rossii	28 592	+14,36
VTB Bank	14 430	+15,74
Gazprombank	6 049	+1,73
Macionalnij kliringovyj centr	3 751	+8,25
Rosselchozbank	3 419	+2,78
Alfa Bank	3 310	+14,47
Moskovskij kreditnyj bank	2 225	+15,1
Bank FK Otkrytie	2 145	+17,38
Unicredit Bank	1 476	+8,02
Nacionalnij bank „Trast“	1 316	+126,77

V Rusku existuje tzv. dvojstupňový bankový systém. Prvú úroveň predstavuje Centrálna banka ako emisné centrum a hlavný regulátor bankového sektoru a druhú úroveň reprezentujú úverové organizácie, teda komerčné banky a nebankové úverové organizácie. Štátne banky sa v Rusku definujú ako banky s kontrolným balíkom akcií vrátane 100% vlastníctva a takisto banky, ktoré kontroluje Centrálna banka, štátne organizácie či regióny. Takými bankami sú napr. Sberbank, Rosselchozbank, VTB, Roseximbank, Bank Moskvy, Gazprombanku.

Ruský bankový sektor stále charakterizuje pokračujúca koncentrácia. V piatich najväčších bankách je sústredených cca 56 % všetkých bankových aktív. 10 najväčších bánk zasa drží celkovo 90% celkového bankového zisku.

Hospodárska recesia a problémy ruskej ekonomiky v roku 2015 vrátane sankcií ovplyvnili, ale aj v istom zmysle vyčistili bankový sektor krajiny. CB RU od roku 2014 odobrala licencie vyše 300 bankovým inštitúciám. V roku 2017 sa dostali do finančných problémov 3 z 20 najvýznamnejších bánk v RU (podľa hodnoty aktív) – Otkrytie, BinBank a Promsvyazbank.

Centrálne banka RU (CBR) znížila kľúčovú sadzbu o 25 bázických bodov na 7,5%. Zodpovedajúce rozhodnutie predstavenstva inštitúcie bolo prijaté 14. júna 2019 a nadobudlo účinnosť 17. júna. Ide o prvý pokles od jari 2018. Podľa vedúcej regulátora E. Nabiulliny, už pred rozhodnutím CBR o znížení kľúčovej sadzby, niektoré veľké banky znížili sadzby na vklady a tiež začali znižovať úrokové sadzby na hypotéky. Rozhodnutie CBR znížiť kľúčovú sadzbu prispieje ku konsolidácii tohto trendu.

Regióny RF

Hospodárstvo Ruskej federácie podľa jednotlivých regiónov možno charakterizovať nasledovne:

Severozápadná oblasť - ekonomické centrum Sankt Peterburg. Oblasť má relatívne málo prírodných zdrojov a zo surovín je to predovšetkým bauxit, bridlica, fosfáty a rašelina. Rozvíja sa chemický a farmaceutický priemysel, hutníctvo farebných kovov a výroba hliníku. Z iných odvetví je to stavba lodí, energetické a elektrotechnické strojárstvo, výroba obrábacích strojov a prístrojov, výroba traktorov a železničných vagónov.

Severná oblasť - Je bohatá na prírodné zdroje, ako je čierne uhlie, ropa, plyn, rudy - železné, niklové, medené, hliníkové; Má rozvinutý priemysel hutníctva železa a farebných kovov, tavenie hliníku, lesný a drevospracujúci priemysel, rybnárstvo, stavbu a opravu lodí;

Centrálne oblasť - Jej priemysel je orientovaný na elektroniku, výrobu obrábacích strojov a prístrojov, elektrotechnické strojárstvo, výrobu výpočtovej techniky, výrobu automobilov, traktorov a vagónov, zariadení pre textilný priemysel, výrobu lokomotív, lietadiel, hutníctvo železa a farebných kovov, lesný a drevospracujúci priemysel, chemický, ľahký a polygrafický priemysel.

Centrálne čierne-zemská oblasť - Má rozvinutý priemysel na ťažbu a úpravu železných rúd, strojárstvo, chemický a potravinársky priemysel, výrobu obrábacích strojov a lietadiel. Poľnohospodárstvo je orientované na pestovanie pšenice, cukrovej repy, slnečnice, kukurice, chov dobytka a ošípaných.

Volgo-vjatská oblasť - Oblasť je bohatá na prírodné bohatstvo. Má rozvinuté strojárstvo, stavbu lodí, výrobu obrábacích strojov, elektrotechniky, osvetľovacej techniky, lesný, chemický a petrochemický priemysel.

Oblasť Povolžia - Má bohaté zásoby ropy, plynu, bridlice, ako aj chemické suroviny (síra, kuchynská soľ), hydroenergetické a agronomické zdroje. Má rozvinuté strojárstvo na výrobu automobilov, lodí a obrábacích strojov.

Severokavkazská oblasť - Rôznorodosť prírodných zdrojov, ako sú ropa, plyn, čierne uhlie, farebné kovy, agrotechnické zdroje, suroviny pre stavebný priemysel dali možnosť rozvoju daných odvetví a priemyslu v oblasti. Nemenej je dobre rozvinuté poľnohospodárstvo, ako je rastlinná a živočíšna výroba, vinárstvo, pestovanie zeleniny.

Uralská oblasť - Prírodnými zdrojmi sú železné ruda, farebné kovy, značné zásoby ropy, plynu, draselných solí a dreva. Základným odvetvím ťažkého priemyslu je hutníctvo železa a farebných kovov, ťažba ropy, plynu, draselných solí, dekoračných kameňov, drahokamov a lesný priemysel. Rozvinuté je aj ťažké strojárstvo, výroba ťažobných a hutných zariadení, energetické strojárstvo, chemický priemysel, výroba umelých hnojív, celulózy a papieru, petrochemia.

Západosibírska oblasť – Prírodné zdroje sú bohaté na ropu, plyn, rudu, čo umožňuje oblasť charakterizovať po tzv. zónam ako „plynový sever“, „ropný stred“, „strojárenský a obilný juh“.

Východosibírska oblasť - Oblasť je známa na obrovskými zásobami hnedého a čierneho uhlika, železných rúd a farebných kovov, hydroenergetické zdroje, zásoby vysoko kvalitného

dreva, grafitu, azbestu, suroviny pre výrobu stavebných materiálov, čomu zodpovedá aj rozvoj príslušných odvetví priemyslu.

Oblasť Ďaleký východ – Rozlohou je oblasti najväčšou v RF, je však najmenej osídlená. V súčasnej dobe vláda RF venuje rozvoju tejto oblasti mimoriadnu pozornosť. Oblasť je bohatá na prírodné zdroje, ako sú farebné kovy, zlato, platina, čierne uhlie, diamanty, lesné a hydroenergetické zdroje a geotermálne pramene. Má dobre rozvinutý rybný priemysel počínajúc výlovom až po priame spracovanie rýb.

Krym a Sevastopol' – nové subjekty RF. Dňa 18. marca 2014 prezident RF V. Putin podpísal dohodu o vstupe Republiky Krym a Sevastopolu do štátnej štruktúry RF. Dohoda o vstupe nových subjektov do RF bola ratifikovaná v Štátnej Dume dňa 20. marca 2014.

Atraktivita a úroveň investičného potenciálu a podnikateľského prostredia je každoročne posudzovaná a hodnotená v národnom ratingu federálnych subjektov, ktorý vykonáva Agentúra strategických iniciatív – nezávislý nekomerčný subjekt zriadený Vládou RF, ktorého úlohou je podpora investičného a podnikateľského prostredia, podpora pri vytváraní novej legislatívy, vzdelávania v oblasti podnikania či identifikácia potenciálnych projektov. Pre bližšie informácie - <https://asi.ru/eng/>

Národný investičný rebríček Federálnych subjektov RF		
Región	Umiestnenie 2019	Umiestnenie 2018
Moskva	1.	2.
Tatarstan	2.	3.
Ľumeňská oblasť	3.	1.
Kalužská oblasť	4.	13.
Sankt Peterburg	5.	4.
Tulská oblasť	6.	5.
Moskovská oblasť	7.	9.
Belgorodská oblasť	8.	11.
Leningradská oblasť	9.	12.
Uljanovská oblasť	10.	10.

Zdroj: <https://asi.ru/investclimate/rating/>

c) Členstvo v medzinárodných organizáciách a účasť v integračných procesoch

Ruská federácia je členom medzinárodných ekonomických organizácií a združení: OSN, UNSTAD /Konferencia OSN v oblasti obchodu a rozvoja/, EEK/OSN /Európskej ekonomickej komisie OSN/, ESCAP /Ekonomickej a sociálnej komisie OSN pre ázijské a tichooceánske krajiny/, IBRD /Medzinárodná banka pre rekonštrukciu a rozvoj/, IFC /Medzinárodná finančná korporácia/, MIGA /Multilaterálna agentúra investičných garancií/, MMF, UNIDO /Organizácia spojených národov v oblasti priemyselného rozvoja/, WIPO /Svetová organizácia intelektuálneho vlastníctva/, IAEA /Medzinárodná agentúra atómovej energie/, Svetovej turistickej organizácie a BSEC /Čiernomorská hospodárska spolupráca/.

Ruská federácia je zároveň i členom politických a ekonomických regionálnych organizácií: OBSE /Organizácia bezpečnosti a spolupráce v Európe/, EUREKA /celoeurópska organizácia, napomáhajúca rozvoju trhovo orientovaných projektov v oblasti výskumu a vývoja vo všetkých sférach progresívnych technológií/, CBSS /Rada Baltického mora/, SNŠ /Spoločenstvo nezávislých štátov/, EBRD /Európska banka rekonštrukcie a rozvoja/, IBEC /Medzinárodná banka ekonomickej spolupráce/. Ruská federácia je členom Colnej únie s Bieloruskom, Kazachstanom a Euroázijského ekonomického spoločenstva /EurAzES/, Spoločenstva nezávislých štátov /SNŠ/, Šanghajská organizácia spolupráce /ŠOS/.

WTO - Prístupový proces Ruskej federácie do WTO sa začal v júni 1993, kedy Ruská federácia predložila oficiálnu žiadosť o členstvo. Ruská federácia sa stala plnoprávnym členom WTO 22. augusta 2012. Od 23. 08.2012 začal v RF platiť aj nový colný sadzobník. Rozhodnutím prezidenta RF č. 83 zo dňa 17.2.2014 bol menovaný stály predstaviteľ RF pri

WTO. Pre zabezpečenie účasti RF v prípadných medzinárodných sporoch v rámci WTO bola založená nekomerčná organizácia „Centrum expertízy v otázkach WTO“.

EÚ - Základný dokument regulujúci vzťahy medzi Bruselom a Moskvou – „Dohoda o partnerstve a spolupráci“ (PCA) ukončil platnosť v roku 2007. Do roku 2014 prebiehala negotácia novej dohody PCA. Aktuálny stav vzťahov medzi EÚ a RF nie je priaznivý pre rýchle ukončenie negotiačného procesu a podpísanie novej dohody. Priority vzťahov medzi EÚ a RF sa dostali v roku 2014 do sféry rozdielneho pohľadu na geopolitické záujmy, energetickú bezpečnosť, čo v konečnom dôsledku vyústilo do sankčnej vojny.

OECD - Po vstupe Ruskej federácie do WTO sa stalo členstvo v OECD jednou z priorít ruskej zahraničnej politiky. V súvislosti s anexiou RF na Krym bol zo strany OECD pozastavený prístupový proces RF do organizácie.

APEC - Do APEC vstúpila Ruská federácia v roku 1998 s cieľom podporiť rozvoj ekonomickej a politickej spolupráce v tomto regióne a rozvoja Ďalekého východu. Hlavné priority APEC-u ostávajú: podpora rozvoja podnikateľského prostredia, podpora trvalého udržateľného rastu regiónu, liberalizácia obchodu a služieb, rozvoj investícií a realizáciu štrukturálnych reforiem. Posledný summit APEC sa uskutočnil v novembri 2014 v Pekingu.

Black Sea Economic Cooperation /BSEC/ - Dňa 25. júna 1992 v Istanbule predstavitelia Albánska, Arménska, Azerbajdžanu, Bulharska, Gruzínska, Grécka, Moldavska, Rumunska, RF, Turecka a Ukrajiny podpísali deklaráciu summitu Čiernomorskej ekonomickej spolupráce (BSEC), zameranej na upevnenie integračných procesov čiernomorského regiónu, rozvoj ekonomickej spolupráce, demokracie a trhovej ekonomiky. Bol vytvorený stály Medzinárodný sekretariát BSEC v Istanbule, Obchodná a rozvojová banka v Solúne a Centrum koordinácie výmeny štatistických a ekonomických informácií v Ankare. Štatút pozorovateľa získali: Rakúsko, Egypt, Izrael, Španielsko, Poľsko, Slovenská republika a Tunis.

BRICS – Od 1.apríla 2015 sa RF stala na rok predsedajúcou krajinou BRICS. Prioritou je otvorenie banky BRICS so základným kapitálom 100 mld. USD, valutovo-finančná spolupráca, RF navrhne v rámci formátu BRICS cca 37 projektov napr.: v oblasti energetiky (vytvorenie rezervnej banky palív, energetickej asociácie), vytvorenie vlastných ratingových agentúr, vlastného SWIFT-u, atď.

Euroázijská hospodárska únia. Dňa 10. októbra 2000 na summite v Aстане prezidentí piatich krajín „Colného zväzu“ (CZ), Ruskej federácie (V. Putin), Bieloruska (A. Lukašenko), Kazašskej republiky (N. Nazarbajev), Kirgizska (A. Akajev) a Tadžikistanu (E. Rachmonov) podpísali zmluvu o vytvorení „Euroázijskej hospodárskej únie“ (EAEU). Prezident RF V. Putin 3.10. 2014 podpísaním ratifikačnej zmluvy ukončil proces vstupu RF do EAEU. RF je prvou krajinou, ktorá ratifikáciu ukončila a od 1.1.2015 sa stala oficiálne členom EAEU.

Colná únia začala svoju činnosť 01.01.2010, ktorej členmi sú Ruská federácia, Bielorusko a Kazachstan. V rámci Colnej únie sa zavádza jednotná colná administratíva na základe Colného kódexu, ktorá umožní znížiť tranzitné zdržiavania pre výrobcov tovarov, zvýšiť objem vzájomného obchodu, celkovo zvýšiť konkurencie schopnosť tovarov a národných ekonomík zaangažovaných štátov. Integračný proces bude pozitívne vplývať na inovačný potenciál členov únie, zvýši sa prílev zahraničných investícií. V jednotnom colnom priestore budú zavedené jednotné colné tarify, budú platiť unifikované colné pravidlá, zabezpečujúce jednotné fungovanie colných služieb spolu so zmenou colnej kontroly. Exportom sa nebude považovať produkcia, ktorá bude dodávaná medzi krajinami, členmi Colnej únie. Samotná colná únia je predzvesťou vytvorenia jednotného hospodárskeho priestoru, čo je viac ako reálne. Práve členské štáty vlastnia obrovskú surovinovú základňu s kvalifikovanou pracovnou silou. Konečným cieľom colnej únie je založenie Eurázijskej únie, po vzore EÚ.

Euroázijská hospodárska únia (EuAzHÚ) je medzinárodná organizácia zameraná na regionálnu ekonomickú integráciu. Ide o vyvrcholenie úsilia o integráciu 5 krajín býv. ZSSR (RF, Kazachstan, Bielorusko, Arménsko a Kirgizsko), ktoré bolo ustanovené podpisom „Dohody o Euroázijskej hospodárskej únii“ v Aстане dňa 29.5.2014. Oficiálne svoju činnosť EuAzHÚ začala 1. januára 2015. Euroázijská hospodárska únia je otvorená medzinárodná organizácia pre ostatné krajiny, ktoré sú pripravené zdieľať hodnoty únie a prevziať na seba zodpovednosť vyplývajúce z členstva.

Podľa uvedenej zmluvy má Euroázijská hospodárska únia zabezpečiť nasledujúce ciele:

- Združenie 5 suverénnych štátov;
- Jednotný colný priestor;
- Jednotný trh tovarov a služieb;
- Národný režim pre zamestnancov – migrantov;
- Slobodný výber daňovej jurisdikcie;
- Ochrana investícií a práv spotrebiteľov;
- Vysoké štandardy kvality;
- Ochrana autorských práv;
- Podpora domáceho priemyslu;
- Vytvorenie jednotnej dopravnej infraštruktúry;
- Vytvorenie konkurenčného podnikateľského prostredia;
- Národný režim v oblasti verejného obstarávania.

Výkonným orgánom Euroázijskej hospodárskej únie je stály orgán pod názvom Euroázijská ekonomická komisia (EuAzK), ktorá zabezpečuje rozpracovanie, implementáciu smerníc EuAzHÚ, a tiež navrhuje perspektívy rozvoja organizácie. EuAzK sa skladá z 10 členov (po dvoch z každej ČK), ktorí sú nominovaní národnými vládami a schvalovaní na zasadnutí Euroázijskej ekonomickej rady na úrovni predsedov vlád ČK na obdobie 4 rokov (1 predseda + 9 členov kolégia/ministri/) s možnosťou predĺženia právomocí. Rozhodnutia EuAzK sú prijímané hlasovaním a záväzné pre všetkých členskú krajinu únie. Vo svojej činnosti sa EuAzK riadi princípmi politickej neutrality, transparentnosti, efektivity a rovnakého prístupu k jednotlivým ČK. Práca EuAzK je rozdelená do 9 hlavných blokov (23 Odborov a 20 konzultačných komisií), ktoré riadia jednotliví členovia kolégia (ministri) zodpovední za ich činnosť.

V súčasnosti sa EuAzK venuje predovšetkým vytváraniu právnej a regulačnej bázy s cieľom zjednodušenia byrokratických procesov a vytvorenia efektívneho systému certifikácie vo vnútri, ale aj voči zahraničiu.

II. PODPORA OBCHODU A PODNIKANIA

a) Podnikateľská legislatíva

Za reguláciu zahraničného obchodu je zodpovedné Ministerstvo ekonomického rozvoja RF, kontrolu realizuje Federálna colná služba RF (nariadenie prezidenta RF č. 2014 z 25. októbra 2004). Zahraničný obchod je regulovaný zákonom č. 164-F3 z 8. decembra 2003 (posledná redakcia 2. februára 2006) o Zásadách štátneho regulovania zahraničného obchodu a taktiež zákonom č. 165-F3 z 8. decembra 2003 (posledná redakcia 30. decembra 2006) o Špeciálnych ochranných, antidampingových a kompenzačných opatreniach pri dovoze tovaru. Zákon stanovuje presné postupy začatia antidampingového konania voči tovarom škodiacim záujmom ekonomiky RF.

Vstupom SR do EÚ sa základnou dohodou upravujúcou hospodárske vzťahy EÚ s RF „Dohoda o partnerstve a spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Ruskou federáciou na strane druhej“ (Partnership and Cooperation Agreement - PCA). Uplatňovaním tejto dohody od roku 1997 bolo dosiahnuté prehĺbenie liberalizácie vzájomného obchodu medzi EÚ a RF. Dohoda vytvára podmienky pre vytvorenie zóny voľného obchodu. V PCA sa RF poskytuje zmluvná doložka najvyšších výhod (MFN) tak, ako by RF bola členom Svetovej obchodnej organizácie (WTO). V apríli 2004 bol v rámci PCA prijatý efektívny mechanizmus urovnávania sporov. V PCA je zahrnutý špeciálny režim v obchode s oceľou a jadrovým materiálom.

V súlade s Daňovým kódexom (v 2 častiach z rokov 1998 a 2000) v Ruskej federácii platia:

- federálne dane a poplatky (platia na celom území RF);
- regionálne dane a poplatky (platia na území subjektov RF);
- miestne dane a poplatky (platia na území pôsobnosti miestnych samospráv).

Federálne dane a poplatky

- Daň z pridanej hodnoty (18 % a na niektoré tovary 10 %)

- Akcízy (spotrebná daň) – alkohol, výrobky z tabaku, benzín a iné (pohyblivá sadzba v závislosti od technickej špecifikácie)
- Daň z príjmov fyzických osôb (základná sadzba 13 %)
- Daň zo zisku organizácií (základná sadzba 20 %)
- Daň z ťažby nerastných surovín
- Daň z vody
- Platby za právo využívať prírodné bohatstvo a za využívanie vodných biologických zdrojov
- Štátne clo

Regionálne dane a poplatky

- Daň z majetku organizácií
- Dopravná daň
- Daň z hazardných hier

Miestne dane a poplatky

- Pozemková daň
- Daň z majetku fyzických osôb
- Obchodná daň

Anulované dane

Jednotná sociálna daň (zrušená k 1.1. 2010 a nahradená poistnými poplatkami)

Zvláštne daňové režimy

- Jednotná pôdohospodárska daň
- Zjednodušený daňový systém (účtovníctvo a výkazníctvo pre subjekty malého podnikania, daňové režimy zón voľného obchodu a uzavretých administratívnych jednotiek, režimy koncesných zmlúv a zmlúv o delení produkcie atď.)
- Dane z patentov

Bližšie podrobnosti je možné získať na webových stránkach: www.minfin.ru a www.nalog.ru

Formy podnikania v Ruskej Federácii:

Na území Ruskej federácie je možné realizovať podnikateľské aktivity v dvoch formách

- A) nerezidentúra – zastupiteľstvo a filiálka
- B) rezidentúra – právnické a fyzické osoby - ООО (spol.s.r.o.), АО (a.s.) a iné.

Zastupiteľstvo (nerezident) zahraničných právnických osôb v Ruskej federácii sa riadi Uznesením Rady ministrov ZSSR č. 1074 z 30. 11. 1989, z ktorého sú v platnosti časti neprotirečiace platným zákonom. V minulosti bola ich činnosť značne ohraničená. Zastupiteľstvá mohli vyvíjať ekonomickú činnosť na území Ruskej federácie iba plnením konkrétnych zmlúv, mali i právo hľadať zákazníkov a podpisovať zmluvy. V posledných rokoch po prijatí oveľa liberálnejších zákonov o zahraničných investíciách sa vytvorenie zastupiteľstva stalo pre zahraničné spoločnosti základným spôsobom pracovnej činnosti v Ruskej federácii.

Filiálky môžu uskutočňovať podnikateľskú činnosť v mene právnickej osoby. Zastupiteľstvá a filiálky ruských spoločností nepodliehajú štátnej registrácii. Aj tak ich však po vytvorení treba zaregistrovať na daňovom inšpektoráte a v mimo rozpočtových fondoch v príslušnom mieste. Pojem filiálky zahraničnej právnickej osoby nie je detailne rozpracovaný, čo je príčinou mnohých problémov v právnej oblasti. V súčasnosti filiálky zahraničných spoločností podliehajú štátnej registrácii, ako aj ruské právnické osoby.

Od 1. 1. 2015 v súvislosti s legislatívnou zmenou došlo k zmene registračnej autority; filiálky a zastupiteľstvá už neakredituje Obchodno-priemyselná komora (TPP), ale daňová správa, konkrétne 47. inšpektorát daňovej správy v Moskve. Došlo k pomerne výraznému zvýšeniu akreditačného poplatku, ktorý po novom činí 120.000 RUB. Ďalej je treba počítať so sumou 5.000 RUB za tzv. odsúhlasenie počtu zahraničných pracovníkov (táto kompetencia ako jediná zostala na TPP). Došlo aj predĺženiu lehoty, v ktorej daňová správa vydáva

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Rusku: www.mzv.sk/moskva, emb.moscow@mzv.sk

rozhodnutie o akreditácii filiálky/zastupiteľstva; táto po novom činí 30 pracovných dní od podania žiadosti o akreditáciu. Po novom sa filiálky a zastupiteľstva akreditujú na dobu neurčitú. Filiálky a zastupiteľstva zaregistrované do 31. 12. 2014 boli povinné podať tzv. preregistráciu do 31. 3. 2015. V prípade, že tak neučinili, zo zákona zanikli.

Regulácia registrácie obchodných spoločností nezaznamenala v poslednej dobe vážnejšie zmeny. Stále platí, že spoločnosť s ručením obmedzeným (OOO) je možné zaregistrovať zo základným kapitálom 10.000 RUB. Registrační poplatok činí 4.000 RUB. Jediným zakladateľom môže byť zahraničná osoba, t.j. nie je povinná prítomnosť ruského kapitálu. Štatutárny orgán spoločnosti – generálny riaditeľ môže byť taktiež vybraný slobodne a nemusí byť ruský občan. Platí však, že funkcia generálneho riaditeľa sa vykonáva v pracovnom pomere a ak je do funkcie menovaný cudzinec, je potrebné s ním uzatvoriť pracovnú zmluvu, cudzinec teda musí mať pracovné povolenie.

V roku 2014 došlo k zmene, týkajúcej sa akciových spoločností. Otvorené a uzavreté akciové spoločnosti sa po novej právnej úprave úpravy stali verejnými a neverejnými spoločnosťami.

Prehľad špecializovaných firiem v oblasti registrácie zahraničných PO.

PETERKA & PARTNERS advokátska kancelária s.r.o.

Kapitulská 18/A
811 01 Bratislava
Slovenská republika
tel.: +421 2 544 18
700 fax: +421 2 544 18
701
office@peterkapartners.sk
<http://www.peterkapartners.com/sk/>

Kancelária v Moskve:

PETERKA & PARTNERS LLC
Armyansky pereulok 1/8 -
3 101000 Moscow
Russia
tel.: +7 499 754 01 01
fax: +7 499 754 01 01
office@peterkapartners.u

JUS PRIVATUM

Telefon: (+7 495) 755-57-53
Fax: (+7 495) 624-85-51
E-mail: postmaster@jusprivatum.com
Web: <http://www.jusprivatum.com>
Adresa: 5/7 Petrovsky per., Moscow 107031 Russia

Largo Management Group

Telefon: +7 (495) 783-20-20
E-mail: info@largo.ru
Web: www.largo.ru
Adresa: Cvetnoj Bulvar, dom 25, str. 3, 127051, Moskva, Russia
<http://grand-way.com.ua/ru/registracija-jurlic-i-spd.html>
<http://www.reghelp.ru/>
<http://www.waytorussia.net/business/startingup.html>
http://largo.ru/services/russian_law/registration_of_legal_entities/

Potenciálneho partnera, resp. právnickú osobu je možné preveriť v obchodnom registri na webovej stránke - <https://egrul.nalog.ru/>

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Rusku: www.mzv.sk/moskva, emb.moscow@mzv.sk

Obchodno-priemyselná komora, orgány registrácie a poradenské firmy. Informácie o registrácii firiem sú na <http://www.tpprf.ru/ru/activities/accreditation/m2/index.php>

c) Verejné obstarávanie

Systém verejného obstarávania je v RF regulovaný dvomi zákonmi – Federálnym zákonom **č. 44-FZ** zo dňa 5. 3. 2013, ktorý vstúpil do platnosti od 1. 1. 2014 (zákon „O kontraktnom systéme vo sfére štátnych zakázok tovarov, práce a služieb pre zabezpečenie štátnych a municipálnych potrieb“ a **zákonom č. 223-FZ** „ O nákupe tovarov, práce a služieb určitými druhmi právnických osôb zo dňa 18. 7. 2011.“

Verejne obstarávanie sa v RF realizuje prostredníctvom oficiálnej web stránky Ruskej federácie na umiestnenie informácie o zverejňovaní objednávok na dodanie tovarov, vykonanie prác a poskytnutie služieb.

Oficiálna web stránka zabezpečuje dostupnosť pre širokú verejnosť a zverejnenie informácií o etapách vykonania verejného obstarávania pre štátne a samosprávne potreby a potreby rozpočtových organizácií a iných právnických osôb u ktorých sa podľa zákona ustanovuje povinnosť zverejňovať informácie o nákupoch tovarov, služieb a prác. Na uvedenej stránke sú uvedené aj všetky nevyhnutné zákonné normy upravujúce systéme verejného obstarávania.

<http://zakupki.gov.ru/epz/main/public/home.html>

Na web stránke sú umiestnené všetky nákupy. V prípade účasti sa záujemca musí na web stránke registrovať a následne sa môže po preštudovaní legislatívnych podmienok zúčastniť verejného obstarávania. V prípade kladného rozhodnutia príslušná organizácia podpíše s dodávateľom kontrakt, ktorý sa zverejňuje v registri a realizuje sa jeho plnenie. Ide o elektronický proces verejného obstarávania až po etapu samotného podpisu kontraktu medzi obstarávateľom a dodávateľom.

Existujú aj platené a súkromné zdroje poskytujúce prístup k verejným zákazkám a tendrom: www.rostender.ru, www.torgi.gov.ru, www.komtender.ru

Celá filozofia verejného obstarávania a tendrov v krajine sa uberá smerom preferujúcim domácej podnikateľské subjekty a produkciu domácej výroby. To je spojené predovšetkým s politikou importnej substitúcie a racionalizáciou rozpočtových zdrojov, čo však vytvára dodatočné prekážky pre uplatnenie zahraničných firiem na ruskom trhu (ročný objem nakontrahovaných zakázok za rok 2015 bol na úrovni 370 mld. USD). Vládni predstavitelia argumentujú, že zahraničným subjektom boli v minulosti poskytnuté mimoriadne liberálne pravidlá, preto sa chcú riadiť princípom, že kde existuje ruský analogický produkt, bude disponovať konkurenčnou výhodou pri štátnych nákupoch (týka aj nákupoch štátnych podnikov). Týka sa to napr. softwarového vybavenia či farmaceutických výrobkov. Štátnych nákupov sa však môžu zúčastniť aj spoločné podniky či subjekty s vysokou mierou lokalizácie výroby, kde už existuje priestor aj pre zahraničné podniky.

Novšie právne úpravy zavádzajú aj pravidlo u vybratých tovarov cenovej preferencie u domácich výrobcov do výšky 15%. Takisto sa napr. regulujú nákupy pri väčších investičných projektoch (nad 10 mld. RUR), ktoré sú realizované štátnymi podnikmi, resp. podnikmi s majoritným podielom štátu. Pri nich bude špeciálna komisia posudzovať, ktoré z plánovaných technológií potrebných pre výstavbu či funkčnosť projektu je možné nahradiť domácimi.

d) Zmluvná základňa

Zmluvno-právna základňa medzi SR a RF je tvorená systémom dohôd a zmlúv pokrývajúcich obdobie od roku 1935 až do súčasnosti. Nosnú dohodu tvorí Dohoda o hospodárskej a vedecko-technickej spolupráci medzi vládou SR a vládou RF z 25. 2. 2005. Pôvodná dohoda bola modifikovaná z dôvodu vstupu SR do EÚ. K dnešnému dňu je zmluvno-

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Rusku: www.mzv.sk/moskva, emb.moscow@mzv.sk

právná základňa plne modifikovaná okrem Dohody medzi vládou SR a vládou RF o ochrane a podpore investícií.

Podpísané:

- Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ruskej federácie o právnom postavení Obchodného zastupiteľstva Slovenskej republiky v Ruskej federácii a Obchodného zastupiteľstva Ruskej federácie v Slovenskej republike (Bratislava 29. novembra 1993, publ. č. 78/1994 Z. z.)
- Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ruskej federácie o podpore a vzájomnej ochrane investícií (Bratislava 30. novembra 1993, publ. č. 47/1997 Z. z.)
- Zmluva medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ruskej federácie o zamedzení dvojakého zdanenia v odbore daní z príjmov a z majetku (Moskva 24. júna 1994, publ. č. 31/1998 Z. z.)
- Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ruskej federácie o organizovaní zamestnávania v rámci plnenia obchodných alebo iných zmlúv a o vzájomnom zamestnávaní občanov (Bratislava 13. februára 1995, publ. č. 95/1995 Z. z.)
- Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ruskej federácie o leteckej doprave (Moskva 31. októbra 1995, publ. č. 344/1996 Z. z.)
- Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ruskej federácie o spolupráci a vzájomnej pomoci v colníctve (Moskva 10. októbra 1997, publ. č. 182/1998 Z. z.)
- Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ruskej federácie o spolupráci v oblasti cestovného ruchu (Moskva 28. mája 1998, publ. č. 23/1999 Z. z.)
- Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ruskej federácie o medzinárodnej cestnej doprave (Moskva 8. apríla 2003, publ. č. 454/2003 Z. z.)
- Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ruskej federácie o hospodárskej a vedecko-technickej spolupráci (Bratislava 25. februára 2005, publ. č. 5/2006 Z. z.)
- Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Ruskej federácie o spolupráci v oblasti dlhodobých dodávok ropy z Ruskej federácie do Slovenskej republiky a tranzitu ruskej ropy cez územie Slovenskej republiky (Moskva 5. decembra 2014, publ. č. 11/2015 Z. z.)
- Dohoda medzi Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Ministerstvom vzdelávania a vedy Ruskej federácie o vedecko-technickej spolupráci (Bratislava 16. februára 2012 – vid' bod C/10, publ. č. 137/2012 Z. z.)
- Dohoda medzi Ministerstvom školstva Slovenskej republiky a Ministerstvom vzdelávania a vedy Ruskej federácie o spolupráci v oblasti vzdelávania (Moskva 7. novembra 2006, publ. č. 636/2006 Z. z.)
- Dohoda medzi Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky a Federálnou službou daňovej polície Ruskej federácie o spolupráci a výmene informácií v oblasti boja proti daňovým únikom, nezákonným finančným operáciám a iným ekonomickým trestným činom (Bratislava 22. februára 2001)

III. INVESTÍCIE, ENERGETIKA, VEDA A VÝSKUM

a) Priame zahraničné investície

Priame zahraničné investície (PZI) po prudkom prepade v krízových rokoch 2014 a 2015 začali v roku 2016 opätovne rásť. Avšak v roku 2018 prítok priamych zahraničných investícií sa v porovnaní s rokom 2017 zmenšil viac ako trojnásobne. Výrazne sa znížil podiel investícií do dlhových nástrojov, podiel vlastného imania, zatiaľ čo podiel reinvestovaného príjmu zostal na úrovni predchádzajúcich rokov. Najväčší pokles bol zaznamenaný v nebankovom sektore.

Priame zahraničné investície v Rusku (PZI) v mld. USD								
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
PZI	55,1	50,2	69,2	22,03	6,8	32,9	27,8	8,8

Lákание zahraničných investorov a poskytovanie preferenčných podmienok sa stalo jedným z hlavných leitmotívov RU vlády, ktoré by ďalej stimulovali RU ekonomiku. To podporuje aj vládny program na podporu substitúcie dovozov a lokalizácie priemyselnej výroby v RU.

Investičné podmienky a štátne nástroje pre zahraničných investorov

Hlavnými silnými stránkami pre investovanie v Rusku je predovšetkým rozsiahlosť a vysoký rozvojový potenciál domáceho trhu. Napriek ekonomickej kríze je badať postupné ekonomické oživenie, ktoré dáva perspektívy aj pre nárast domácej spotreby a zvýšenie jej dopytu. Nemenej dôležitými sú aj lacná a najmä kvalifikovaná pracovná sila ako aj makroekonomická stabilita.

Naopak medzi riziká treba zaradiť najmä stále pomerne silnú úlohu štátu v rozhodovacích procesoch a rozvoji strategických sektorov ekonomiky, vysokú korupciu či administratívnu záťaž, nerozvinutosť infraštruktúry. Ďalšou z významných slabín ekonomiky je vysoký podiel netržného sektoru nakoľko vysoký počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva je zamestnaných v prirodzených alebo regionálnych monopoloch (najmä energetický sektor, železnice, komunálne služby) či v rozpočtových organizáciách.

Dôležitou inštitúciou je štátna banka Vnešekonombank (www.vcb.ru), ktorej zmyslom je stimulovať investície a ekonomický rast vrátane podpory zahraničných investícií do ruskej ekonomiky a podpory ruských investícií a vývozu do zahraničia. Do skupiny Vnešekonombank patria aj Ruská exportná poisťovacia agentúra – EKSAR (www.exiar.ru) - obdoba našej Eximbanky.

Z uvedených dôvodov sa kompetentné orgány štátnej moci snažia vytvoriť nové nástroje na prilákание zahraničných investorov (aj do netradičných a nových sektorov).

Špeciálne ekonomické zóny (ŠEZ)

Špeciálne ekonomické zóny boli vytvorené s cieľom prilákания nových zahraničných, ale aj domácich investorov. Základné ciele ŠEZ definuje federálny zákon č. 116 – FZ „O špeciálnych ekonomických zónach“ z 22.06.2005. Sektorovo sa zóny orientujú na rozvoj hi-tech sektorov, odvetvia importnej substitúcie, cestovný ruch, podporu vzniku a vývoja nových produktov ako aj rozvoj logistickej siete v krajine. ŠEZ poskytujú investorovi približne rovnaké daňové či nedaňové výhody:

- Znížená sadzba dane z príjmu;
- Koncesie týkajúce sa dane z nehnuteľnosti, dane z dopravy a dane z pozemkov;
- Znížená sadzba dane z dopravy;
- Všetky ŠEZ okrem logisticko-dopravných a turistických patria do colného režimu voľného colného pásma;
- Zahraničný tovar dovezený do ŠEZ môže byť umiestnený a použitý s oslobodením od dovozných ciel a DPH a bez uplatnenia netarifných opatrení;
- Stroje, komponenty a zariadenia použité vo výrobe nepodliehajú clu, čo má pozitívny vplyv na finančnú výkonnosť rezidentov ŠEZ.

Národná legislatíva upravuje zriadenie nasledujúcich 4 typov ŠEZ:

1. Priemyselno-výrobné: sú lokalizované v najviac rozvitých oblastiach krajiny a vyznačujú sa vysokým počtom priemyselných závodov, kvalitnou dopravnou infraštruktúrou, nerastným bohatstvom a kvalifikovanou pracovnou silou.

V súčasnosti existuje 6 zón - Alabuga (Tatarstan) - výroba automobilových komponentov a špeciálnej petrochemickej produkcie; Lipeck (Lipecká oblasť) – výroba spotrebnej elektrotechniky, nábytku, autokomponentov, energetického zariadenia; Togliatti (Samarská oblasť) – automobilový priemysel, stavebné materiály, spotrebný tovar;

Titánove doliny (Sverdlovská oblasť) – aerokozmický priemysel, letecká technika, mikroelektronika a robotika; Moglino (Pskovská oblasť) – železničné, poľnohospodárske a komunálne zariadenia; Ljudinovo (Kalužská oblasť) – lekárske zariadenia, autokomponenty. Plánuje sa zriadenia ŠEZ v Astrachani a Vladivostoku.

2. **Technicko-aplikačné:** lokalizované v mestách s vysokou koncentráciou vedeckých a technických ústavov, ktoré poskytujú prístup na pomerne rýchlo sa rozvíjajúci IT trh, vysokokvalifikovaných špecialistov a výskumníkov, priestor pre vznik biznis-inkubátorov či start-upov.
V súčasnosti existuje 5 zón - Dubna (Moskovská oblasť) - vývoj jadrových a fyzikálnych technológií; Zelenograd (Moskva) - vývoj mikroelektroniky; Sankt Peterburg (Petrohrad) - vývoj informačných technológií; Tomsk (Tomská oblasť) - vývoj nových materiálov, Innopolis (Republika Tatarstán) – informačné a komunikačné technológie, nanotechnológie, biotechnológie, medicínske technológie.
3. **Turisticko-rekreačné:** hlavným cieľom uvedených zón je stimulácia cestovného ruchu a skvalitnenie pohybu osôb a tovarov.
4. **Logisticko-dopravné:** uvedené zóny sú zriaďované s cieľom podpory a rozvoje prístavného hospodárstva a služieb v blízkosti významných dopravných uzlov. S ohľadom na dlhodobú návratnosť vložených investícií budú fungovať po dobu 49 rokov.
V súčasnosti existujú 2 fungujúce logisticko-dopravné zóny: prvá je na letisku v meste Uljanovsk a má za úlohu poskytovať služby spojené s výrobou, opravou a dopravou leteckej techniky. Druhá bola zriadená v námornom prístave Sovietskaja Gavaň (Chabarovský kraj) a je spojená s opravou lodí, logistikou, spracovaním morských produktov a prepravou nákladu.

Bližšie informácie ohľadom konkrétnych podmienkach a investičných úľavách v rámci ŠEZ sú uvedené na web stránkach - <http://economy.gov.ru/minec/activity/sections/sez/main/>

ŠEZ sú vytvorené a spravované Ministerstvom ekonomického rozvoja RF. Treba však dodať, že aktívne regióny RF si založili aj vlastné ŠEZ, v ktorých rezidentom poskytujú takisto rôzne výhody na základe regionálnej legislatívy a sú riadené regionálnymi orgánmi.

Špeciálne investičné kontrakty (ŠIK)

Novým nástrojom na prítiahnutie zahraničného kapitálu predovšetkým do priemyselnej sféry sú tzv. Špeciálne investičné kontrakty. Bolí zriadené na základe Vládneho dekrétu č.708 (z 16.júla 2015) ako novovytvorený mechanizmus v rámci už existujúceho Federálneho zákona č.488-FZ z 31.decembra 2014 ohľadom Priemyselnej politiky Ruskej federácie.

ŠIK predstavuje dohodu uzavretú medzi investorom a Ruskou federáciou a (alebo) jedným z jej orgánov a (alebo) municipalitou, ktorá stanovuje:

- povinnosť investora implementovať alebo modernizovať výrobu priemyselných výrobkov v Rusku s použitím vlastných zdrojov alebo s účasťou iných strán v rámci dohody;
- povinnosť RF alebo subjektu RF, resp. federálneho subjektu, aby zaručili stabilné podnikateľské prostredie, ako aj poskytli investičné stimuly a legislatívnu podporu.

Jedná sa o pomerne flexibilný inštrument, ktorý nemá presne určený časový rámec. Všeobecne sú výhody poskytované na obdobie kedy sa investície stane ziskovou s dodatočným časovým rámcom nepresahujúcim však 10 rokov. Minimálny objem vložených investičných prostriedkov na dobu trvania projektu je 750 mil. RUR.

V súčasnosti existujú 3 typy kontraktov:

- vytvorenie alebo modernizácia existujúcich alebo nových priemyselných produktov;
- implementácia najlepších dostupných technológií;
- založenie výroby produktov, ktoré nemajú analóga vyrábaného v Rusku.

Dávame do pozornosti aj novovytvorený informačný portál Ministerstva priemyslu a obchodu „Production in Russia“ (<http://production-in-russia.com/newversion/en/>), ktorý je určený domácim a zahraničným výrobcami a obsahuje zaujímavé a dôležité informácie týkajúce sa lokalizácie výroby, podporných štátnych programoch, daňových a investičných úľavách či špeciálnych investičných kontraktov.

b) Energetická politika krajiny

RF predstavuje 3.najväčšieho svetového producenta ropy na svete po USA a Saudskej Arábii (12% podiel na svetovej produkcii). RF vyváža cca 8 mil. barelov denne (na ilustráciu USA dovážajú denne 12 mil. barelov/deň). Z hľadiska spotreby Rusko spotrebuje ročne 3% celosvetovej produkcie. Preto drvivá väčšina domácej ťažby ide na vývoz do zahraničia. Export minerálnych olejov v roku 2018 činil 45% na celkovom exporte krajiny. Príjmy z predaja ropy tvoria takisto hlavnú časť rozpočtu.

Ťažba ropy v roku 2018 dosiahla 555,9 mil. tón, čo predstavuje mierny nárast +1,7% oproti 2017 roku. RF sa v roku 2018 spoločne s krajinami OPEC+ dohodla na znížení ťažby a postupného zvýšenia svetových cien ropy. Rusko by malo znížiť dennú ťažbu ropy o 228 tis. Barelov.

Objem vyťaženého zemného plynu dosiahol v roku 2018 rekordnú úroveň 725,4 mld. m³ čo predstavuje 5%-ný nárast oproti 2017. V roku 2018 podiel ruského plynu v Európe prevýšil 35%.

Podľa údajov Ministerstva energetiky RF sa v roku 2018 vyrobilo 1091,7 mld. kWh, čo je nárast oproti roku 2017 o 1,7% pri zvýšení spotreby elektrickej energie medziročne o 0,5%.

Podiel na celkovej výrobe elektrickej energie

Zdroj elektrickej energie	Podiel % za 2018
Tepelné elektrárne	57,7
Jadrové elektrárne	18,7
Vodné elektrárne	17,7
Obnoviteľné zdroje energie	0,09
Elektrárne výrobných podnikov	5,68

Zdroj: Ministerstvo energetiky RF

Vo vzťahu k Slovensku sú dodávky energonosičov predmetom dlhodobých zmlúv – najmä Dohoda medzi vládou SR a vládou RF o spolupráci v oblasti dlhodobých dodávok ropy z RF do SR a tranzitu ruskej ropy cez územie Slovenskej republiky z roku 2014 (vyprší koncom roku 2029) ako aj Zmluva o dodávkach a tranzite zemného plynu v priebehu 20 rokov medzi SPP a.s. a spoločnosťou eustream a.s. s ruským Gazpromexportom podpísaná v roku 2008 (vyprší v koncom roku 2028). SR má predovšetkým záujem v zachovaní stabilných dodávok energonosičov ako aj ich tranzitu s využitím domácej infraštruktúry.

c) Veda, výskum a vývoj, inovácie

Rozvoj vedy, výskumu, vývoja a inovácie RF sa riadi „Stratégiou inovačného rozvoja Ruskej federácie na obdobie do 2020“, ktorá bola schválená vládou RF dňa 8.12.2011. Stratégiu rozpracovalo a realizuje Ministerstvo ekonomického rozvoja RF a Ministerstvo školstva a vedy RF. Stratégia rieši tempo rozvoja a štruktúru výskumu a vývoja v súlade s potrebami národnej bezpečnosti a rastúci dopyt podnikateľského sektora o moderné technológie. Cieľom stratégie je sformovanie sektora výskumu, efektívnej inovácie a technologickej modernizácie ekonomiky pri intenzívnom zvyšovaní konkurencieschopnosti. Napriek rôznym prijatým stratégiám a akčným plánom na zvýšenie neenergetického sektora

ekonomiky je jedným z hlavných problémov najmä nízka finančná kapitalizácia (aj keď za ostatné roky sa postupne zvyšujú) jednotlivých sektorov zodpovedných za výskum a rozvoj.

Formovanie novej vlády po prezidentských voľbách 2018 malo za dôsledok vytvorenie nového Ministerstva vedy a vyššieho školstva RF, ktorému boli presunuté kompetencie v oblasti vedy a výskumu. Z uvedeného dôvodu je vysoko pravdepodobné očakávať vytvorenie nového strategického dokumentu zameraného na rozvoj výskumu a vedy v RF.

Podiel výdajov na vedu, výskum a inovácie RU na HDP RU (%)					
2012	2013	2014	2015	2016	2017
1,027	1,025	1,070	1,099	1,097	1,109

Zdroj: OECD

Zabezpečením rozpracovania výroby a exportom vysoko technologickej priemyselnej výroby je vládou RF poverená štátna korporácia „Rostechológie“ (www.rostehologii.ru). Prezidentom korporácie je Sergej Čemezov.

Na realizáciu štátnej politiky v oblasti nanotechnológie, pre rozvoj inovačnej štruktúry v sfére nanotechnológie a realizáciu projektov perspektívnej nanotechnológie a nanoindustriie, bol federálnym zákonom č. 139-F319 z 19.7.2007 založená štátna korporácia „Ruská korporácia nanotechnológie“ – ROSNANO (www.rusnano.ru). Pre realizáciu uvedených cieľov bolo vládou RF vyčlenených asi 35 mld. EUR. Generálnym riaditeľom korporácie je Anatolij Čubajs.

Hlavným inovačným centrom na základe rozhodnutia vlády RF z 21.09.2010 sa stalo „Skolkovo“ (www.i-GOROD.com). Hlavným cieľom projektu je zabezpečenie modernizácie republiky.

Ďalšími hlavnými vedecko-technickými centrami pre výskum a vývoj je medzinárodná organizácia „Spojený ústav jadrového výskumu Dubna“ , ktorej členom je aj SR a „Ruské vedecké centrum Kurčatovský inštitút“ (www.kiae.ru).

IV. ZAHRANIČNÝ OBCHOD KRAJINY

a) Dovozy a vývozy režim, obchodná prax

Dovozy a clá

Po vstupe RF do WTO došlo k harmonizácii colných sadzieb medzi RF a WTO. Napriek tomu sa snaží RF prijímať netarifné opatrenia v obchodnej politike RF s cieľom ochrániť svoj vnútorný trh a domácich producentov. Príkladom môžu byť recyklačné poplatky na dopravné prostriedky.

Dane a DPH

RF prijala postup na vyrovnanie daní na zahraničné a domáce výrobky.

Netarifné bariéry dovozu

Z dôvodu zavedenia protipatrení zo strany RF na sankcie EÚ je zákaz dovozu do RF mäsa a mäsových výrobkov z hovädziny, bravčoviny a hydiny, zeleniny, ovocia a niektorých druhov mliečnych výrobkov. Orgány RF prijali opatrenia, ktoré zabránia uvedeným komoditám dostať sa do colného obehu v RF cez tretie krajiny. Sprísnené boli kontroly pôvodu tovaru na hranici pri vstupe do Colnej únie (RF, BY, KZ).

- registrácia, dokumentácia, colné procedúry;
- RF zaviedla povinnosť vyclenia niektorých tovarov, vrátane textilu, odevov a elektrických výrobkov na hraniciach vybraných ázijských krajín ako aj v prístavoch a na letiskách. Tieto tovary pôvodom z Ázie nemôžu byť exportované do RF cez EÚ. Toto rozhodnutie zabraňuje podnikom z EÚ vyvážať do RF polotovary z ďalekého východu na spracovanie a podmienené vytvára bariéry obchodnej spolupráce medzi EÚ a RF,
- RF pripravuje smernicu o kontrole pred dodávkou tovarov. Podľa tejto smernice by sa mali všetky tovary zahrnuté do tzv. rizikovej skupiny tovarov, vyvážaných do RF by mali

byť kontrolované okrem colníc na hraniciach už pri nakladaní tovaru na teritóriu v krajine vývozu. Toto opatrenie má byť v účinnosti max. tri roky, ale na požiadavku relevantného ministerstva môže byť predĺžená. Podľa súčasného návrhu kontrola pred dodávkou bude zameraná na kvalitu, množstvo, ceny a kódovanie tovarov určených na vývoz do RF. Poplatky za túto kontrolu by nemali prekročiť 1% colnej hodnoty tovaru, ale ich minimálna výška má byť 12 000 RUB a dodávky s nižšou hodnotou ako 70 000 RUB nebudú podliehať kontrole.

Normy a iné technické podmienky

- povinná certifikácia: pneumatík, automobilov, kozmetiky a čistiacich prostriedkov, liekov,
- licencie na dovoz liekov – sú poskytované výrobcami RF rovnakého druhu liekov, prístupom RF do WTO by táto povinnosť mala byť zrušená, čo sa však neudialo.

Sanitárne a fytosanitárne opatrenia

- pre export mäsa, mäsových výrobkov a mliečnych výrobkov do RF musí výrobca mať vykonanú kontrolu a certifikát Federálnej správy sanitárnej a fytosanitárnej inšpekcie RF;
- zákaz dovozu hydinového mäsa liečeného antibiotikami;
- zákaz dovozu živých oviec a kôz, obmedzenie dovozu hovädzieho dobytku, mliekarenských výrobkov a krmiva pre psov (BSE);
- zákaz dovozu rezaných kvetov z Holandska a Estónska.
- obmedzenie dovozu mliekarenských výrobkov potrebou certifikátov na dioxín a rádioaktivitu.

Vývozné poplatky

Vývozné clá sú uplatňované na:

- textil a koža (HS 4101, 4102, 4104 a 4105),
- železo, oceľ a neželezné materiály (železný a neželezný šrot).
- ropa a ropné produkty

Databáza informácií o prístupe podnikateľských subjektov z členských krajín EÚ na trhy tretích, t.j. nečlenských krajín EÚ (Market Access Database - MADB) teda aj podmienkach vývozu do Ruskej federácie. Na základe rozhodnutia Rady EÚ z 24. 9. 1998 Európska komisia má identifikovať a analyzovať obchodné bariéry v tretích krajinách, vytvárať databázy informácií o prekážkach obchodu pri vývoze tovaru z EÚ do tretích krajín, organizovať semináre a podobné akcie s cieľom informovať podnikateľskú sféru v členských krajinách EÚ o možnostiach využívania tejto databázy, ako aj o existujúcich prekážkach vývozu do tretích krajín.

- informácie o podmienkach vývozu na trhy nečlenských krajín EÚ,
 - informácie o tom, ako EK systematicky rieši sťažnosti podnikateľov z EÚ pri odstraňovaní obchodných bariér pri ich vývoze do tretích krajín,
 - informácie o tom, či jednotliví obchodní partneri EÚ dodržiavajú platné medzinárodné obchodné dohody a zmluvy,
 - podnety pre realizáciu spoločnej obchodnej politiky EÚ s cieľom ďalšej liberalizácie medzinárodného obchodu prostredníctvom rokovaní predovšetkým na pôde WTO, ale aj pri rokovaní na ďalších úrovniach (OECD, bilaterálne preferenčné dohody a pod.).
- Uvedená databáza sa nachádza na internetovej stránke EK <http://mkaccdb.eu.int> Stránka je priebežne aktualizovaná. Člení sa na nasledujúce oblasti:
- databáza obchodných bariér (informácie o exportných a investičných podmienkach vývozu do nečlenských krajín EÚ, vyhľadávať je možné podľa krajiny, sektorovej oblasti a podľa druhu bariéry, resp. opatrenia)
 - príručka pre vývozcov, týkajúca sa dovozných formalít v tretích krajinách (importné procedúry podľa jednotlivých komodít);
 - štatistická databáza obchodu medzi EÚ a tretími krajinami (podľa krajiny, výrobku, HS kapitoly, HS 4 alebo HS 6);

- aplikované tarify tretích krajín (na základe HS kódov alebo názvu výrobku je možné zistiť clá a ďalšie poplatky uplatňované pri dovoze jednotlivých výrobkov); štúdie (správy týkajúce sa prístupu na trh vo vybraných obchodných oblastiach alebo podľa jednotlivých tretích krajín, resp. zoskupení).
<http://www.customs.ru> - stránka Federálnej colnej služby Ruskej federácie
<http://customs.consultant.ru/> - colná legislatíva Ruskej federácie
http://www.customs.ru/ru/ved_info/popup.php?list286=ktam – colné orgány Ruskej federácie

b) Základná štatistika zahraničného obchodu

Obchodovanie Ruska s okolitým svetom rástlo v roku 2018 z peňažného aj objemového hľadiska, pričom vývozu rástol výrazne rýchlejšie ako dovoz. O danej skutočnosti informuje správa Ministerstva ekonomického rozvoja RU o výsledkoch zahraničného obchodu krajiny v roku 2018.

Pozitívne saldo zahraničného obchodu ako aj rast vo všetkých ukazovateľoch (obrat, export, import) je dôsledkom niekoľkých faktorov. Najvýznamnejším faktorom je rast svetových cien ropy, ktorý pomohol zvýšiť export energonosičov do väčšiny krajín EÚ. Medzi ostatné faktory treba zaradiť najmä zintenzívnenie vzťahov s CN (dosiahli historický obrat 108 mld. USD), rozvoj domáceho potravinárskeho sektoru (rekordné úrody pšenice), ale aj aktívnu podporu exportu zo strany RU vlády. Medzi rizikové faktory však stále ostáva stále vysoká miera závislosti energonosičov na exporte krajiny. Vláda preto pripravila pre danú oblasť aj národný projekt „Medzinárodná spolupráca a export“, ktorého cieľom je zvýšiť hodnotu exportu tzv. „nesurovinového neenergetického exportu“ na 250 mld. USD do roku 2024 (v roku 2018 to bolo 149,3 mld. USD).

Je potrebné konštatovať, že RU sa podarilo dosiahnuť uvedený výsledok aj v rámci pretrvávajúcim obchodným bariéram, voči ktorým sa podarilo RU ekonomike adaptovať. Podľa Ministerstva ekonomického rozvoja RU spôsobili obchodné bariéry voči RU ruským exportérom škody za viac ako 6 mld. USD. Koncom roka 2018 bolo voči RU prijatých 169 obchodných obmedzení zahraničnými krajinami vrátane 25 opatrení EÚ (celková škoda 2,4 mld. USD), 22 opatrení UA (1,2 mld. USD) a 16 opatrení prijatých Indiou (0,8 mld. USD).

Podľa výsledkov ministerstva dosiahol obrat zahraničného obchodu hodnotu 687,5 mld. USD, čo predstavuje nárast o 17,5% oproti roku 2017. Vývoz pritom stúpol o 25,6% (na 449,3 mld. USD) a dovoz o 4,7% (na 238,2 mld. USD). O výraznej proexportnej pozícii RU tak svedčí, že podiel exportu v ZO krajiny činí až 65,4% (nárast o 6,3%).

Zahranický obchod RU v 2018 - hodnotové vyjadrenie (mld. USD)			
	2017	2018	Nárast (%)
Obrat	585,2	687,5	+17,5
Export	357,8	449,3	+25,6
Import	227,5	238,2	+4,7

Zahranický obchod RU v 2018 - objemové vyjadrenie (mil. ton)			
	2017	2018	Nárast (%)
Obrat	1 191,1	1 252,7	+5,2
Export	1 052,5	1 118,5	+6,3
Import	138,6	134,3	-3,1

Najväčším obchodným partnerom bola EÚ s 42,8% podielom a hodnotou 294,2 mld. USD (export do EÚ narástol o 28,3% a import o 2,7%). Krajiny Ázijsko-tichomorskej hospodárskej
Vel'vyslanectvo Slovenskej republiky v Rusku: www.mzv.sk/moskva, emb.moscow@mzv.sk

spolupráce sa podieľali na obrate zahraničného obchodu podielom 31% (213,2 mld. USD). Obchodný obrat s touto skupinou krajín sa zvýšil o 19,8%, pričom vývoz rástol oveľa dynamickejšie ako dovoz: 34,7% oproti 5,7%. Hlavným ťažníkom spomínaného rastu bola samozrejme Čína, ktorej ZO s RU dosiahol historickú hranicu 108 mld. USD, čím sa CN stala najvýznamnejším obchodným partnerom RU. Medzi hlavné komodity patrili surová ropa, spracovaná meď a ropné produkty.

TOP 5 obchodných partnerov RU v 2018 (mld. USD)			
Krajina	2017	2018	Nárast
Čína	87	108,3	+24,5
Nemecko	50	59,6	+19,3
Holandsko	39,5	47,2	+19,4
Bielorusko	30,6	34	+11
Taliansko	23,9	27	+12,7

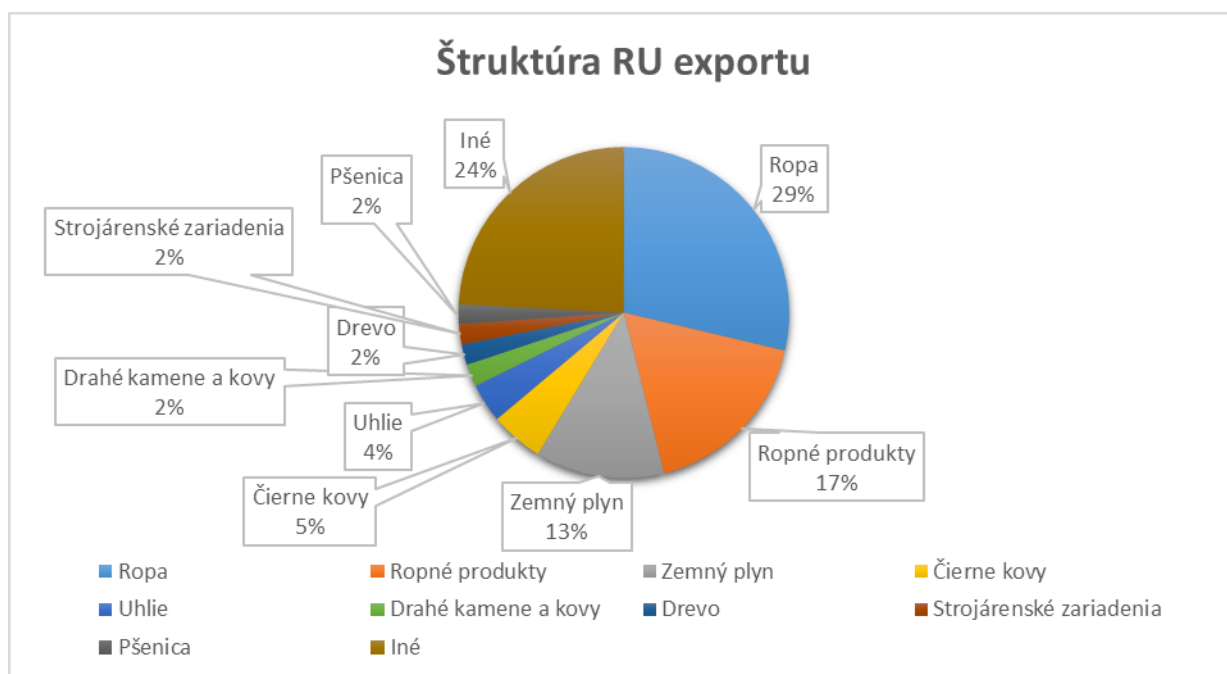
Vzájomný obchod RU-CN narástol o 24,5%, z toho export až o 44%. Vysoký nárast obchodu si RU zachovali aj s ďalšími zoskupeniami ako BRICS (nárast ZO o 22,4% na 125,4 mld. USD), Šanghajska organizácia pre spoluprácu (+20,8% na 145,3 mld. USD), SNŠ (+10,8% na 80,8 mld. USD) či EaHÚ (+9,0% na 56,1 mld. USD). Okrem CN bol zaznamenaný zásadný rast RU exportu do DE (+32,5%), KR (+44,8%), PL (+44%), FI (31,2%) či NL (22,1%). Väčšinou sa však jednalo o vývoz energetických surovín.

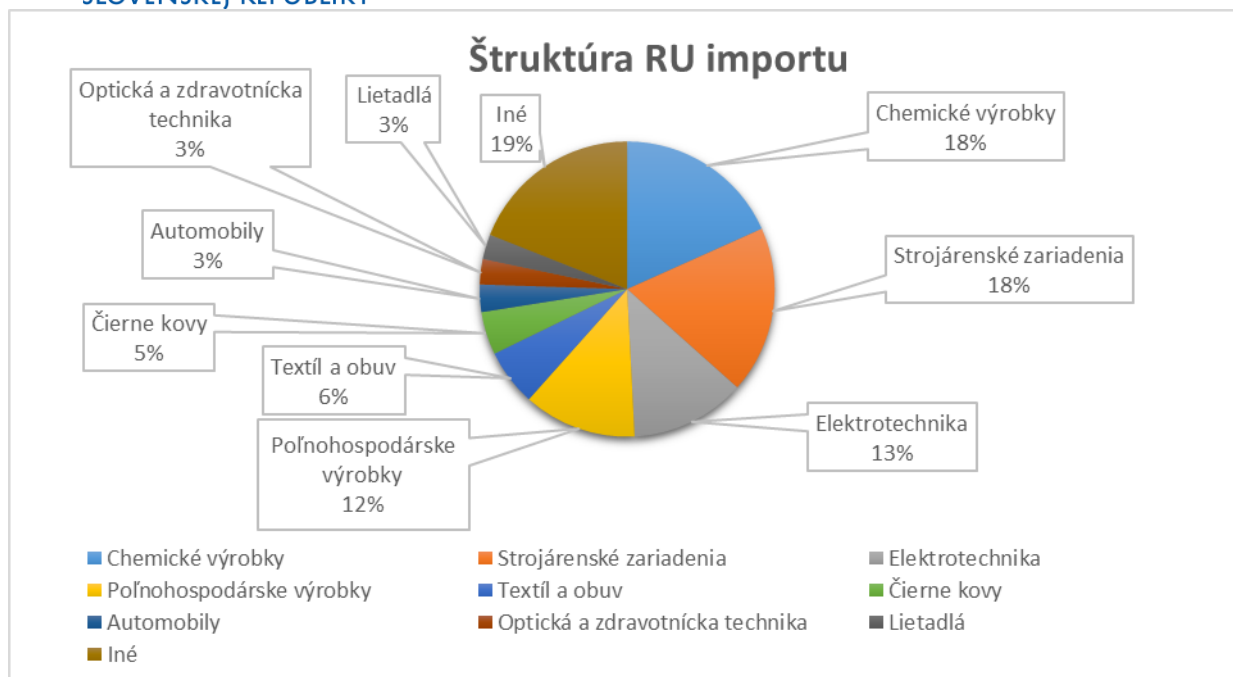
Najvýznamnejší absolútny nárast exportu RU v 2018 (mil. USD)				
Krajina	2017	2018	Absolútny nárast	Nárast (%)
Čína	38 918,60	56 040,50	17 121,90	+44,0
Nemecko	25 737,30	34 096,30	8 359,00	+32,5
Holandsko	35 606,70	43 471,00	7 864,30	+22,1
Južná Kórea	12 311,50	17 832,20	5 520,70	+44,8
Poľsko	11 645,30	16 540,20	4 894,90	+42,0
Bielorusko	18 595,00	21 819,80	3 224,80	+17,3
Fínsko	8 665,00	11 372,60	2 707,60	+31,2
Turecko	18 697,80	21 345,00	2 647,20	+14,2
Taliansko	13 837,20	16 405,70	2 568,50	+18,6
Belgicko	6 801,20	9 210,20	2 409,00	+35,4
Najvýznamnejší absolútny pokles exportu RU v 2018 (mil. USD)				
Krajina	2017	2018	Absolútny pokles	Pokles (%)
Irak	1 402,60	765,50	-637,10	-45,4
Singapur	3 290,10	2 789,60	-500,50	-15,2
Gibraltár	557,80	148,40	-409,40	-73,4
Azerbajdžan	1 934,80	1 713,50	-221,30	-11,4
Trinidad a Tobago	729,30	558,30	-171,00	-23,4
Libanon	625,20	458,90	-166,30	-26,6
Kolumbia	425,80	273,60	-152,20	-35,7
Irán	1 314,90	1 207,80	-107,10	-8,1
Lotyšsko	4 805,50	4 711,90	-93,60	-1,9
Afganistan	205,30	118,70	-86,60	-42,2

Z hľadiska tovarovej štruktúry pokračujú v zahraničnom obchode RU dominovať energetické komodity, najmä uhľovodíky. Vzhľadom na rast svetových cien ropy sa zvýšil podiel energetických surovín v objemovom vyjadrení na celkovom ruskom vývoze o 4,5% a dosiahol 63,8%. Sprievodným javom bol zároveň intenzívnejší rast exportu neenergetických položiek v hodnotovom vyjadrení. V roku 2018 vzrástol ich vývoz o 19,5% (na 235 mld. USD).

Štruktúra RU exportu v 2018			
Hodnotové vyjadrenie			
	Hodnota (mld. USD)	Podiel (%)	Nárast
Energetické tovary	214,3	47,7	+33
Neenergetické tovary	235	52,3	+19,5
Objemové vyjadrenie			
	Objem (mil. ton)	Podiel (%)	Nárast
Energetické tovary	732,6	65,5	+3,8
Neenergetické tovary	385,8	34,5	+7,6

Podpora exportu, a najmä produktov s vysokou pridanou hodnotou, patrí medzi najväčšie priority vlády RU, ktorá bola zapracovaná aj do národného projektu „Medzinárodná spolupráca a export“. Cieľom projektu je zvýšiť hodnotu exportu ruského tzv. „nesurovinového neenergetického exportu“ na 250 mld. USD do roku 2024. V roku 2018 ich hodnota predstavovala 149,3 mld. USD (nárast +11,7%). Počas nasledujúcich piatich rokov tak krajina potrebuje každoročne zvýšiť ich vývoz o 20 mld. USD. Najväčšiu dynamiku zaznamenal vývoz pšenice, polotovarov z ocele, drevárskej produkcie, zmiešaných hnojív a liatiny.

Zdroj: Ministerstvo ekonomického rozvoja RU

e) Vývoj zahraničného obchodu so SR za posledných päť rokov (vývoz/dovoz)

Obchodná spolupráca s Ruskom je aj naďalej poznačená viacerými negatívnymi faktormi (pretrvávajúce dôsledky ekonomickej krízy, nepriame dôsledky ekonomických sankcií, meniace sa svetové ceny ropy, pokračujúci proces reštrukturalizácie bankového sektora, pokles kurzu rubľa, opatrné správanie RU spotrebiteľov, pretrvávajúci odliv zahraničného kapitálu). **Vzájomný obchod medzi SK a RU sa v období 2013-2016 prepadol o 53%** (z 8,69 mld. EUR v roku 2013 na 4,1 mld. EUR v roku 2016). Prepád bol spôsobený nepriaznivou ekonomickou situáciou v RU spôsobenou, poklesom cien ropy, devalváciou kurzu rubľa a nepriamy dopad sankcií.

Obnovenie rastu zahraničného obchodu nastalo až v roku 2017, kedy vzájomný obchod dosiahol 4,843 mld. EUR (nárast oproti roku 2016 o 18,83%). Na obnovení rastu sa predovšetkým podieľal import z RU strany (+24,87%) kým SK export narástol o 7,25%. Slovenský export potiahli najmä klasické odvetvia s významným podielom na vzájomnom obchode – automobily a vozidlá (+13,7%), kotly a stroje (+16,2%), kaučuk a výrobky z neho (+71,8%), prístroje optické a meracie (+45,6%) či nábytok (+73,3%). Naopak prekvapivý prepád zaznamenal vývoz elektrotechniky na úrovni (-28%).

Vzájomný obchod pokračoval v raste aj v roku 2018, keď dosiahol úroveň 5,57 mld. EUR, čo predstavuje nárast o 14,7%. SK export sa však na náraste podieľal minimálne s rastom na úrovni 0,9%, podstatnú časť na zvýšení obchodného obratu predstavoval nárast RU importu o 21,5% v dôsledku zvýšenia hodnoty energonosičov (vyše 85% RU importu). Z hľadiska štruktúry SK export tvorili už tradičné tovary ako automobily (50%), jadrové reaktory a kotle (20%) a elektrotechnické výrobky (10%).

Najaktuálnejšie štatistické údaje za prvé dva mesiace 2019 indikujú zvýšenie rastu SK exportu, ktorý za uvedené obdobie v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2018 narástol o 15% (266,5 mil. EUR). Naopak mierne poklesol import z RU (-3%), čo mohlo byť spôsobené znížením dodávok plynu kvôli miernejšej zime.

Vzájomná obchodná výmena medzi SR a RU (v mil. €)							
Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Index % (18/17)
Vývoz	2 547,2	2 077	1 462,2	1 397,21	1 498,5	1 511,5	100,9
Dovoz	6 147,7	4 913	3 488,46	2 677,92	3 344,1	4 060,4	121,5
Obrat	8 694,9	6 990	4 950,65	4 075,13	4 842,6	5 571,8	114,7
Saldo	-3 600,6	-2 838	- 2026,26	- 1280,71	-1 845,6	- 2 051,6	115,1

Zdroj: podľa údajov ŠÚ SR

V záujme zintenzívnenia dvojstrannej hospodárskej spolupráce považujeme za vhodný nástroj **zakladanie spoločných podnikov na území oboch krajín**. Ruská federácia a jej rozvíjajúce sa regióny predstavujú v tomto smere obrovský potenciál pre slovenských podnikateľov. Silná podpora RU vlády domácim výrobcami, dotácie na lacnejšiu prepravu tovarov, intenzívnejšia lokalizácia výroby či lákanie zahraničných investorov presúvať výrobu na územie RU sú namierené na zvýšenie proexportného potenciálu RU podnikov.

RU vývoz za rok 2018 činil 450,0 mld. USD, čo medziročne znamená pomerne významný nárast 25,8%. Uvedený nárast je výsledkom silnej podpory exportu domácich výrobcov zo strany vlády RF, intenzívnejšou spolupracou s Čínou (vzájomný obchod v roku 2018 presiahol historickú hranicu 100 mld. USD), rastom exportu energonosičov (plyn, ropa) ako aj proexportným presmerovaním poľnohospodárskeho priemyslu, ktorému sa darí si zabezpečovať sebestačnosť. Obchodné obmedzenia nútia ruskú vládu modernizovať domácu výrobu a priťahovať zahraničné podniky, predovšetkým formou zvýhodnenej lokalizácie výroby. **Lokalizácia výroby či dodávky investičných celkov** na modernizáciu RU podnikov predstavuje perspektívnu cestu aj pre SK firmy v rámci vládneho programu tzv. „импортозамещения“. To SK spoločnostiam umožňuje zúčastňovať sa na štátnych tendroch už ako domáce (ruské) spoločnosti, čo predstavuje konkurenčnú výhodu.

Zároveň je však badať značné oživenie záujmu o obchodné aktivity na RU trhu aj prostredníctvom **zvýšenej účasti známych SK firiem na špecializovaných výstavách a podnikateľských misiách**. Účasť na výstavách a misiách výrazne podporujú aj programy na internacionalizáciu a mapovanie trhov mimo EÚ zo strany agentúry SARIO.

V rok 2019 boli už zrealizované národné stánky na výstavách aj veľtrhoch – MosBuild (stavebníctvo), Elektro Moskva (elektrotechnika), MITT (cestovný ruch), Atom Expo Soči (jadrové technológie a energetika), Metalobrabotka (kovospracujúci priemysel), Waste Tech (environmentálne technológie) či príprava národného stánku na najväčšej priemyselnej výstave v RU Innoprom v Jekaterinburgu. Okrem vyššie uvedených výstav sú naplánované aj podnikateľské misie do Tatarstanu, Jekaterinburgu (paralelne s výstavou Innoprom) či Moskve v rámci zasadnutia Medzivládnej komisie SK-RU.

V minulom roku 2018 bola v tejto súvislosti významnou udalosťou realizácia národného stánku slovenských spoločností na najväčšej priemyselnej výstave v RU – **Innoprom 2018**, ktorá sa uskutočnila v Jekaterinburgu 9-12.7.2018. Za SK sa zúčastnilo 6 spoločností z oblasti recyklácie odpadov (Kuruc – Company spol.), spracovanie a výroba plastových materiálov (SEZ Paset), filtračných technológií (Ecofil s.r.o.), strojárenských technológií pre automobilový priemysel (Europalt), obrábania kovov (Herman s.r.o.) či priemyselných vykurovacích systémov (Adrian Group). Osobitne sa výstavy zúčastnil aj Technický skúšobný ústav Piešťany.

Aktívne sa rozvíja spolupráca s regiónmi RF, ktoré sú často aktívnejšie v lákaní investorov, požívajú štátne rozvojové výhody a vedia ponúknuť výhodnejšie daňové či investičné stimuly.

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Rusku: www.mzv.sk/moskva, emb.moscow@mzv.sk

Za týmto účelom boli uskutočnené aj **podnikateľské misie spoluorganizované agentúrou SARIO** v Tatarstane (7.-10.11.2017), Vladimírskej oblasti a Moskve (10.-12.4.2018) či Permskom kraji (5- 7.9. 2018).

Z pohľadu významnejších SK firiem, ktoré prostredníctvom svojich investícií v súčasnosti pôsobia na RU trhu, treba predovšetkým spomenúť výrobné prevádzky spoločností **Grafobal a.s. v Rostove na Done** a **Matador Automotive a.s. v Nižnom Novgorode**. V roku 2017 bola ukončená investícia spoločnosti **OFZ Istebné**, ktorá prevzala časť železiarní Evraz **v Novokuznecku**. Investícia v hodnote 1 mil. EUR je zameraná na výrobu silikokalcia, ktorý sa používa v oceľiarskom priemysle, ktorý na RU trhu absentuje a nahrádza sa málo kvalitným čínskym substitútom. Možnosť lokalizácie výroby na RU trhu od roku 2018 využila aj slovenská firma **Chirana**, ktorá v spoločnom podniku s RU partnerom spustila výrobu anesteziologických prístrojov v priemyselnom technologickom parku Moskvy - Technopolis. Dlhodobou prostredníctvom investícií v Real Estate a finančnom segmente pôsobí slovenská finančno-investičná skupina **J&T**. Obchodným zastúpením v Moskve disponuje aj pobočka **I.D.C. Holding**, ktorá pod RU značkou predáva cukrovinky.

Na základe štatistík Ministerstva dopravy a výstavby je badateľná **mierna stagnácia v oblasti cestovného ruchu**. Kým v roku 2017 zaznamenal počet RU turistov na SK nárast o 22% (oproti 2016) a počet prenocovaní nárast až na úrovni 34,2%, v roku 2018 už bol zaznamenaný **pokles o 5,1% počtu RU turistov a pokles 4,9% v počte prenocovaní**. RU tak vypadlo z TOP 10 krajín v počte návštevníkov (zároveň RU patrí 10. miesto v počte prenocovaní).

V. MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

a) Obchodné zvyklosti v teritóriu

Obchodný úspech je priamo závislý od toho, kto obchod, resp. kontakt organizoval, od skúsenosti v zahraničnom obchode a v neposlednom rade od obchodného partnera v RF. Podnikanie na vlastnú päsť je veľmi riskantné a neodporúča sa.

Svojich obchodných partnerov nepodceňujte, väčšina ruských podnikateľov má vysokoškolské vzdelanie, skúsenosti z riadiacich funkcií, sú veľmi komunikatívny a poznajú legislatívu RF, ako aj svoje miestne podmienky. Veľkú časť obchodníkov predstavujú súkromní podnikatelia, predstavitelia finančno-priemyselných skupín, ropných, plynárenských a iných exportných spoločností. Na rokovania je potrebné sa dôsledne pripraviť, mať dostatok informácií o vlastnej spoločnosti, ponúkanej produkcii, mať so sebou všetky dokumenty, ktoré budú dokumentovať všetko to, čo je potrebné pre presvedčenie obchodného partnera o serióznosti obchodnej spolupráci a o znalosti daného tovaru na trhu v RF, ale aj v iných krajinách.

Pri obchodných rokovaniach sa neodporúča na partnera vyvíjať nátlak, ale ponechať mu čas. Pripravte sa však na veľký tlak zo strany svojho ruského partnera, čo sa týka ceny tovaru /zníženie cien/ a podmienok dodania. Ruská strana zo začiatku rozhoduje na základe ceny, ale neskôr pri nadobudnutí presvedčenia o kvalite výrobku a serióznosti partnera dá prednosť kvalite pred kvantitou. Partner bude taktiež požadovať od Vás rôzne výhody a zľavy. Ruskí podnikatelia uprednostňujú spoluprácu priamo s výrobcami a nemajú záujem o spoluprácu ani s výhradnými dovozcami.

Rokovacím jazykom je jednoznačne ruština. Rozdiel nastáva medzi staršou a nastupujúcou mladšou generáciou. Tá ovláda aspoň jeden, alebo dva svetové jazyky, anglický jazyk na prvom mieste. Obchodne je možné rokovať po celý rok, ale treba brať do úvahy ten fakt, že RF má začiatkom roka štátom schválených 10 dní voľna a de facto začínajú naplno pracovať až po tzv. staro-novom roku a to po 14. januári. Obdobie letných dovolení začína od júla a končí v auguste.

Ruské zákony pre zahraničných podnikateľov sú veľmi zložité a pre cudzinca je ťažké sa v nich orientovať, preto pri väčších obchodoch alebo finančných operáciách ak

nemáte plnú dôveru k svojmu partnerovi odporúčame konzultovať Vaše postupy s právnickou firmou.

Doprava tovaru po teritóriu SNŠ je bez vážnejších problémov a tovar je potrebné vždy poistiť. Colné dokumenty je treba mať v absolútnom poriadku. Je žiaduce, aby slovenský prepravca mal znalosti o druhoch prepravných povolení. Cestovať s ATA karnetmi sa pri preprave niektorých tovarov a cez niektoré ruské colnice neodporúča – ruská strana ich neuznáva.

b) Vyhodnotenie odbytových možností SR

Vzhľadom na nemennosť obchodno-ekonomických problémov je vo vzťahu k Rusku skôr dôležitá identifikácia a využitie limitovaných možností na presadenie sa na ruskom trhu (primárne dodávkami investičných celkov v oblastiach, kde prebieha substitúcia zahraničnej produkcie a lokalizácia domácej výroby - potravinársky a spracovateľský priemysel či strojárstvo). Z hľadiska rozvoja budúcej spolupráce však negatívne vnímame protekcionistické miery zavádzané RF vládou, ktoré diskriminujú účasť zahraničných subjektov na RF trhu (zvýhodňovanie domácich firiem pri verejnom obstarávaní). Ďalším problémom sú relatívne vysoké ceny slovenského tovaru v porovnaní s konkurenciou a relatívne obmedzené možnosti v exportnom úverovaní v porovnaní s krajinami Vyšehradskej štvorky.

V rámci exportu ide o nasledovné komodity: 1. technologické linky pre potravinársky a spracovateľský priemysel, 2. Stroje a náradie pre pôdohospodársky sektor, 3. diely a príslušenstvo motorových vozidiel, 3. televízne prijímače, 4. liečivá a výrobky zdravotníckej techniky 5. telekomunikačné zariadenia a príslušenstvo, 6. naplocho valcované železo, alebo oceľ, 7. čerpadlá (nie na kvapaliny), 8. kompresory a ventilátory, 9. papier a lepenka, rezané na určitý rozmer či tvar, 10. výrobky zo základných kovov, 11. Transformátory a elektrické meniče, indukory, 12. šetrné technológie elektrického osvetlenia (diódy), 13. Stroje na obrábanie kovov, materiálov, hmôt, 14. Doplnky a nadstavby pre stavebné či obrábacie vozidlá, príslušenstvo

c) Marketingová stratégia pri vývoze do teritória

V súčasnosti je obchodno-hospodársky priestor na ruskom trhu náročný, konkurenčný a slovenská podnikateľská sféra musí vynaložiť väčšie manažérske úsilie, formy a metódy prieniku na ruský trh. Pritom sa musí viac orientovať na jednotlivé subjekty a regióny RF formou aktívnejších účasti na jednotlivých ekonomických fórach a v nemalej miere i využitím kontaktov z minulosti.

1. Problémy a riziká miestneho trhu

- Silná konkurencia a etablovanie sa na ruskom trhu veľkých západných firiem si vynucuje pracovať pod ich stanovenými podmienkami, ktoré sú pre naše malé firmy finančne ťažko akceptovateľné (odklad platieb, preclievania a certifikácia tovarov slovenskou firmou, priama distribúcia do regiónov a pod.),
- väčšina slovenských firiem si nemôže dovoliť nákladnú reklamu a propagáciu v médiách,
- ťažkopádny byrokratický štátny systém,
- zavádzané protekcionistické kroky štátnych orgánov z hľadiska verejného obstarávania

2. Obvyklé platobné podmienky, platobná morálka

Ruské komerčné banky ponúkajú všetky druhy platieb a inkasných operácií, vrátane platieb dokumentárnych (vývozných a dovozných akreditív) a bankových záruk (garanciu vrátane zálohovej platby, garanciu zabezpečenia platobných záväzkov klienta, colné záruky a pod.).

Pre slovenské exportné firmy je najvýhodnejším a najbezpečnejším spôsobom platieb za dodávky tovarov a služieb do RF platba vopred. S rastom konkurencie je bežná požiadavka odloženia platby. Pri nových a nevyskúšaných partnerov je nutné trvať na úplnej, alebo aspoň čiastočnej platbe vopred alebo na inom zabezpečení.

Najbežnejším spôsobom platenia v zahraničnom obchode, využívaný v RF, je využitie platby akreditívom. Pokiaľ je však ruský partner obsluhovaný niektorou lokálnou ruskou bankou je otázne, či i neodvolateľný dokumentárny akreditív je pre vývozcu dostatočnou zárukou.

Bankám exportéra odporúčame uskutočňovať akékoľvek platby ruským partnerom prostredníctvom len takých bánk, ktoré patria medzi prvú dvadsiatku ruských bánk, alebo prostredníctvom zahraničných bánk.

Centrálne banky RF dohľadajú na prácu jednotlivých bánk, a tie ktoré narušujú a nepracujú v zmysle zákonov a predpisov sú im odobraté licencie a následne končia svoju činnosť v bankovníctve.

d) Praktické informácie pre exportéra a importéra

Od 01.01.2008 je Slovenská republika členskou krajinou Schengenského vízového systému z čoho vyplýva vízová povinnosť pre občanov SR cestujúcich do RF a občanov RF cestujúcich do SR.

Podmienky udeľovania víz pre občanov SR

Veľvyslanectvo Ruskej federácie v Bratislave: <http://slovakia.mid.ru/web/svk/viza>
<http://www.slovakia-vhs.com/>

Víza s jedným alebo dvoma vstupmi na obdobie do 90 dní

- Pri cestách za služobnými, obchodnými, vedeckými, športovými alebo kultúrnymi účelmi víza udeľujú na základe písomného pozvania ruskej prijímacej strany.
- Pri súkromných návštevách známych sa vyžaduje pozvanie vybavené cez Ministerstvo vnútra Ruskej federácie. Pri návšteve najbližších príbuzných stačí ich písomné pozvanie a potvrdenie príbuzenského vzťahu.
- Pri turistických cestách treba predložiť dva doklady z ruského hotela alebo cestovnej kancelárie, zaregistrovanej na MZV RF – potvrdenie o prijatí turistu a voucher.
- Pri tranzitných vízách treba predložiť vízum cieľovej krajiny a cestovný lístok.

Viacnásobné víza na obdobie do 1 roka

Pri všetkých viacnásobných vízách sa vyžaduje pozvanie vybavené cez Ministerstvo vnútra RF.

K žiadosti o vízum treba priložiť:

- 2 fotografie pasového formátu
- Pas s dvoma voľnými vízovými stranami
- Vízový dotazník musí byť podpísaný žiadateľom
- Iná osoba môže podať žiadosť na základe notársky overenej plnej moci a má vedieť odpovedať na otázky súvisiace s cestou žiadateľa.
- Poplatky za vízum sa hradia poštovou poukážkou, ktorú dostanete pri podaní žiadosti. Vízum sa vybavuje do 10 dní, expresné za dvojnásobný poplatok v priebehu 3 dní.

Pohyb po krajine

- Pri vstupe do krajiny potrebujete platný cestovný pas a vízum (od 1.1.2001).
- Po prekročení hranice sa musíte zaregistrovať do 7 pracovných dní u miestnych orgánov polície. Táto lehota môže byť v niektorých mestách trvale alebo dočasne skrátená. V prípade hotelového ubytovania registráciu vybavuje hotel.

- Pohyb po krajine nie je nijako obmedzený okrem zakázaných oblastí. Ak plánujete cestovať do odľahlej oblasti, tak je nutné získať čo najviac informácií o danej oblasti. Pred príchodom do krajiny si zaobstarajte valutu (USD, EUR), ktorú si v RF zameníte na ruské ruble.

- Od roku 2005 ste povinný deklarováť dovážanú a vyvážanú valutu pri celkovej čiastke vyššej ako 10 000 USD.

- Pre prípad pomoci majte vždy u seba telefónne číslo konzulárneho oddelenia ZÚ v Moskve (007-495-9564923) a generálneho konzulátu v St. Peterburgu (007-812-2793241).

Používanie cudzej meny vo vnútornom platobnom styku bolo v Rusku oficiálne zrušené Rozhodnutím prezidenta RF zo dňa 1. januára 1998. Zahraničnú menu môže z RF vyviezť fyzická osoba bez trvalého pobytu na území Ruskej federácie len vo výške čiastky, ktorá bola dovezená alebo prevedená do RF s predložením dokumentov, potvrdzujúcich tento dovoz alebo prevod.

Dokumentom, potvrdzujúcim dovoz do Ruskej federácie fyzickou osobou hotovosti v cudzej mene, je colná deklarácia, podaná pri vstupe na územie Ruskej federácie.

15. marca 2003 nadobudli účinnosť niektoré zmeny a doplnky zákona RF "O valutovom regulovaní a valutovej kontrole" č. 3615-1 z 9.10.1992, ktoré prijala Štátna дума 7.2.2003, Rada Federácie 12.2.2003 a podpísal prezident RF 27.2.2003. Podľa týchto zmien a doplnkov majú fyzické osoby – nerezidenti od 15. marca 2003 tieto práva :

- poukazovať, vyvážať a odosielať z RF skôr do RF poukázané, dovezené alebo odoslané valutové hodnoty (s výnimkou hotovosti v cudzej mene) v limite, uvedenom v colnej deklarácii alebo v inom dokumente, ktorý potvrdzuje ich poukázanie, dovoz alebo odoslanie do RF podľa poriadku, ktorý je spoločne určený Centrálnou bankou RF (ďalej len CB) a Štátnym colným výborom RF (ďalej len ŠCV)

- odosielať z RF hotovosť v cudzej mene podľa poriadku, ktorý je spoločne určený CB RF a ŠCV RF

- jednorázovo vyvážať z RF hotovosť v cudzej mene v sume, ktorá neprevyšuje ekvivalent 10.000 USD, pričom je potrebné deklarováť sumu prevyšujúcu ekvivalent 3000 USD, potvrdzujúce, že vyvážaná hotovosť v cudzej mene bola skôr poukázaná, dovezená, či odoslaná do RF alebo získaná v RF

- mimo vyššie uvedenej sumy v hotovosti v cudzej mene majú fyzické osoby – nerezidenti právo vyvážať z RF skôr do RF dovezenú hotovosť v cudzej mene vo výške sumy, ktorá je uvedená v colnej deklarácii, potvrdzujúcej jej dovoz do RF

- jednorázový vývoz z RF hotovosti v cudzej sume, ktorá prevyšuje ekvivalent 10.000 USD je neprípustný s výnimkou dôvodov uvedených v predchádzajúcom odseku

- pri jednorázovom vývoze z RF hotovosti v cudzej mene v sume, ktorá prevyšuje ekvivalent 10.000 USD, vyvážaná hotovosť v cudzej mene podlieha povinnému deklarovaniu colnému orgánu RF formou podania písomnej colnej deklarácie.

Doprava

Na cestu do RF môžete využiť letecké spojenie z Bratislavy, Viedne, prípadne Budapešti a Prahy. Let trvá 2 hodiny 30 minút. Letecké spojenie po RF je bezproblémové a všetky väčšie mestá sú letecky dostupné. Od 19.12.2015 sa uskutočňujú pravidelné lety z letiska M. R. Štefánika v Bratislave (BTS) do Moskvy (letisko Vnukovo, VKO) a späť v pondelok, stred a sobotu prevádzkuje ruská nízkonákladová letecká spoločnosť Pobeda, dcérska spoločnosť Aeroflot Group.

Po prilete sa musíte do 7 pracovných dní zaregistrovať u miestnych orgánov polície. V prípade hotelového ubytovania registráciu vybavuje hotel.

Podrobné informácie o podmienok cestovania nájdete na stránke www.mzv.sk/moskva

Ubytovanie

V prípade, že navštívite Moskvu, je najlepšie ubytovať sa v Slovenskom Dome pri Veľvyslanectve SR. Ubytovanie je možné iba pre občanov SR a ČR. V priestoroch SD sa

nachádza reštaurácia a klub s možnosťou využitia na rokovanie a prezentácie (www.suza.sk; sdmoskva@suza.sk). Taktiež je možné využiť aj ubytovanie v priestoroch Českého domu pri Veľvyslanectve ČR. Všeobecne vo veľkých mestách nie je problém s ubytovaním hotelového typu (ceny ubytovania v hoteloch sa pohybujú od 150 – 500 USD v závislosti od kategórie hotela).

Podrobnejšie informácie o možnostiach ubytovania v Moskve je možné nájsť: <http://www.moscow-hotels.net/>

Ošetrovanie cudzincov v zdravotníckych zariadeniach RF je platenou službou. Pri cestách do RF odporúčame všetkým občanom SR uzavrieť zdravotné poistenie na cestu do zahraničia.

- Poliklinika Medincentr Moskva, 4 Dobryninský pereulok č. 4 telefón:+7495/2363116 Fax:+7495/2373904
- Poliklinika s nemocnicou S. P. Botkina Moskva, 2. Botkinský pereulok 5 telefón:+7495/9450033, 9451577
- Klinicko-diagnostické centrum „МЕДСИ“ (MEDSI) Moskva, Gruzínsky pereulok dom 3a telefón:+7495/7480950,

Sviatky v RF

- 1. - 10. 01. Nový rok (novoročné voľno)
- 7. 01. Pravoslávne Vianoce
- 13. – 14. 1. Starý Nový rok
- 23. 02. Deň obrancov vlasti
- 8. 03. Medzinárodný deň žien
- 1. 05. Sviatok práce
- 9. 05. Deň víťazstva
- 12. 06. Deň nezávislosti RF
- 7. 11. Deň dohody a zmierenia
- 10. 11. Deň polície
- 12. 12. Deň ústavy

Časové pásmo UTC+3 až + 12

Telefónne čísla:

Hasiči 01, Polícia 02, Záchranná služba a prvá pomoc 03, Hlásenie o úniku plynu 04;

Hlásenie podozrenia na teroristické útoky: 9142222;

TAXI: 2862342

Informácie o možnostiach prepravy z moskovských letísk do miesta ubytovania nájdete na stránkach:

www.aeroexpress.ru – spôsob dopravy z letísk Sheremetyevo, Domodedovo, Vnukovo

www.sheremetyevo-airport.ru – medzinárodné letisko Sheremetyevo 2

www.domodedovo.ru – vnútroštátne a medzinárodné letisko Domodedovo

www.vnukovo.ru – vnútroštátne letisko Vnukovo

Informácie o možnostiach prepravy v rámci mesta:

www.metro.ru – moskovské metro

<http://yapriedu.ru/> - dopravné informácie mesta Moskva

<http://moskva.ruz.net/> – informácie o MHD

<http://maps.yandex.ru/> - mapa Moskvy

Všeobecný vyhľadávač informácií v Ruskej federácii:

www.yandex.ru

Ústredné orgány štátnej správy a inštitúcie RF

1. **Prezident RF** www.kremlin.ru:

Putin Vladimír Vladimirovič

2. **Predseda vlády RF** www.government.gov.ru

Medvedev Dmitrij Anatolijevič

Siluanov Anton Germanovič

prvý podpredseda vlády RF

Golodec Oľga Jurijevna

podpredseda vlády RF

Golikova Tatjana Aleksejevna

podpredseda vlády RF

Gordejev Alexej Vasiljevič

podpredseda vlády RF-

Kozak Dmitrij Nikolajevič

podpredseda vlády RF

Akimov Maxim Alexejevič

podpredseda vlády RF

Borisov Jurij Ivanovič

podpredseda vlády RF

Čujnenko Konstantin Anatoljevič

podpredseda vlády RF

Muťko Vitalij Leontievič

podpredseda vlády RF

Trutnev Jurij Petrovič

podpredseda vlády RF a splnomocnenec prezidenta RF pre Ďalekovýchodný federálny okruh

ČLENOVIA VLÁDY RF:

Abyzov Michail Anatolijevič

Minister

Siluanov Anton Germanovič

Minister financií RF

www.minfin.ru

Medinský Vladimír Rostislavovič

Minister kultúry RF

<http://www.mkrf.ru/>

Skvorcova Veronika Igorijevna

Ministerka zdravotníctva RF

<https://www.rosminzdrav.ru/>

Patrušev Dmitrij Nikolajevič

Minister poľnohospodárstva RF

www.mcx.ru

Konovalov Alexander Vladimirovič

Minister spravodlivosti RF

www.minjust.ru

Lavrov Sergej Viktorovič

Minister zahraničných vecí RF

www.mid.ru

Ditrich Jevgenij Ivanovič

Minister dopravy RF

www.mintrans.ru

Kolobkov Pavel Anatoljevič

Minister športu RF

MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

<http://www.minsport.gov.ru/>

Oreškin Maxim Stanislavovič

Minister ekonomického rozvoja RF

www.economy.gov.ru

Kolokolcev Vladimír Alexandrovič

Minister vnútra RF

www.mvd.ru

Šojgu Sergej Kužugetovič

Minister obrany RF

www.mil.ru

Kobylnkin Dmitrij Nikolajevič

Minister prírodných zdrojov a ekológie RF

www.mnr.gov.ru

Kotjukov Michal Michajlovič

Minister vedy a vyššieho
vzdelávania

[https://www.minobrnauki.g
ov.ru/](https://www.minobrnauki.gov.ru/)

Vasiljeva Olga Jurijevna

Ministerka školstva RF

<https://edu.gov.ru/>

Manturov Denis Valentinovič

Minister priemyslu a obchodu RF

<http://minpromtorg.gov.ru/>

Novak Alexander Valentinovič

Minister energetiky RF

[https://minenergo.gov.](https://minenergo.gov.ru)

[ru](http://www.minenergo.gov.ru)

Ziničev Jevgenij

Nikolajevič

Minister pre veci civilnej obrany, mimoriadne udalosti a odstraňovanie následkov prírodných katastrof RF

www.mchs.gov.ru

Noskov Konstantin Jurijevič

Minister digitalizácie, spojov a masových komunikácií RF

[www.minsvyaz.ru.](http://www.minsvyaz.ru)

Topilin Maxim Anatolijevič

Minister práce a sociálnej ochrany RF

www.rosmintrud.ru

Kozlov Alexander Alexandrovič

Minister pre rozvoj Ďalekého východu RF

www.minvostokrazvitiya.ru

Jakušev Vladimir Vladimirovič

Minister stavebníctva a bytového hospodárstva RF

<http://www.minstroyrf.ru/>

Čebotarev Sergej Viktorovič

Minister pre záležitosti Severného Kaukazu RF

www.minkavkaz.gov.ru

Rada federácie (www.council.gov.ru)

Štátna дума Ruskej federácie (www.duma.gov.ru).

Federálne služby a federálne agentúry, v kompetencii Vlády Ruskej federácie:

1. Federálna protimonopolná služba www.fas.gov.ru
2. Federálna služba pre tarify (sadzby) www.fstrf.ru

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Rusku: www.mzv.sk/moskva, emb.moscow@mzv.sk

**MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

3. Federálna služba pre hydrometeorológiu a monitoring prírodného prostredia www.meteorf.ru
4. Federálna služba štátnej štatistiky www.gks.ru
5. Federálna služba pre finančný trh www.fcsm.ru
6. Federálna služba pre ekológiu, technologický a atómový dozor www.gan.ru
7. Federálna agentúra pre atómovú energiu www.minatom.ru
8. Federálna kozmická agentúra www.federal.space.ru
9. Federálna agentúra pre turistiku www.russia.tourism.ru
10. Federálna agentúra pre telovýchovu a šport www.rossport.ru

Zväzy

1. Obchodná priemyselná komora Ruskej federácie www.tpprf.ru
2. Zväz pre malé a stredné podnikanie "OPORA" www.opora.ru
3. Ruský zväz podnikateľov v priemysle "RSPP RF" www.rspp.ru

Diplomatické zastúpenia SR a RF

Zastupiteľský úrad SR v RF

Júliusa Fučíka 17-19

115127 Moskva

Ruská federácia

www.mzv.sk/moskva

Tel.: +7 495 / 956 49 20, +7 499 / 250 10 70, +7 499 / 250 10 71

Fax: +7 499 / 250 15 91

E-mail: emb.moscow@mzv.sk

Konzulárne oddelenie

Tel.: +7 495 / 956 4920, +7 495 / 250 4617

Fax: +7 499 / 250 2872

E-mail: cons@moskva.mfa.sk

Mobilný telefón Diplomatickej služby: +79166731138

Obchodno-ekonomický úsek

Tel.: +7 495 / 956 4450

+7 495 / 956 4449

Fax: +7 495 / 250 34 59

Honorárny konzulát SR v Astracháne

Vladimir Stepanovič SINČENKO

Ul. Moskovskaya 12

414000 Astrakhan, Russian Federation

Tel.: +7 8512/392 759

Fax: +7 8512/391 064

E-mail: sinchenko.vs@astrakhan.vtb24.ru

Honorárny konzulát SR v Chanty-Mansijsku

Eduard Vasilevič LEBEDEV

Ul. Lenina, d. 109, ofis 31

628011 Khanty-Mansiysk, Russian Federation

Tel.: +7 3467/391001

Fax: +7 3467/350500

Mobil: +7 89028140000

E-mail: lebedev-ev@hanty.usi.ru

Honorárny konzulát SR v Krasnojarsku

Valerij Alexandrovič GRAČEV

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Rusku: www.mzv.sk/moskva, emb.moscow@mzv.sk

**MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Uríckovo, dom 124 B,
660017 Krasnojarsk, Russian Federation

Tel.: +7 3912/560 007

Fax: +7 3912/560 017

E-mail: nvo@scn.ru

Honorárny konzulát SR v Omsku

Jurij Viktorovič ŠAPOVALOV

Kordnaya ul. 73

644007 Omsk, Russian Federation

Tel.: +7 3812/561 422

Fax: +7 3812/561 422

E-mail: mch9@medicine.omsk.ru

Honorárny konzulát SR vo Vladivostoku

Apres VOSKANIAN

ul. Verchneportovaja 46, kanc. 305

690003 Vladivostok

Russian Federation

+7 914 791 02 55

Tel.: +7 (423) 249-14-92

Fax.: +7 (423) 260-46-50

E-Mail.: vl.slovakia@gmail.com

Honorárny konzulát v Jekaterinburgu

Alexander Petrovič PETROV

ul. Kirova 28

620028 Yekaterinburg

Ruská federácia

Tel.: +7 (343) 246-91-50

Fax.: +7 (343) 246-91-56

E-Mail.: ekb.konsul@gmail.com

Honorárny konzulát v Permi

Boris Abramovič ŠVAJČER

ul. Kuibisheva 95 B

614 010 Perm

Ruská federácia

Tel.: +7 342 2701205

E-Mail.: mzv.sk.prm@gmail.com

Generálny konzulát Slovenskej republiky v Sankt-Peterburgu:

Orbeli 21/2

194 223 Sankt-Peterburg

Tel.: +7 812/2443666

Mobil: +7 812/9053516

Fax: +7 812/2443656

e-mail: gksr@peterburb.mfa.sk web:

www.cgsanktpeterbur.mfa.s

Obchodno-ekonomický úsek GK Slovenskej republiky v Sankt-Peterburgu:

Nab. Robespiera 8/46

193 015 Sankt-Peterburg

Tel.: +7 812 275 0228

Fax: +7 812 2798579

Mob. +7 921 9456281

web: www.slovakia-spb.ru; e-mail.:

zuzana.perzelova@mzv.sk

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Rusku: www.mzv.sk/moskva, emb.moscow@mzv.sk

MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Slovenský Dom pri ZÚ SR v Ruskej federácii

Slovenský Dom pri ZÚ SR v Moskve ul.

2. Brestská 27/21

125047 Moskva

Ruská Federácia

Telefón: +7 499 2510548 až 51

Riaditeľ SD : +7 499 2514365

Fax : +7 499 2505315

E – mail: sdmoskva@suza.sk

Webová stránka: www.suza.sk

Slovenský inštitút pri ZÚ SR v Ruskej federácii

Slovenský inštitút ul.

2. Brestská 27

125047 Moskva

Ruská Federácia

Telefón: +7 4959564928

Fax: +7 499 2504003

E-mail: si@moskva.mfa.sk

Veľvyslanectvo Ruskej federácie v Slovenskej republike:

Godrova 4, 811 06 Bratislava 1

Tel.: +421 2 5441 5823

Fax: +421 2 5441 4910

E-mail: embrus@qfinet.sk web:

www.slovakia.mid.ru

Konzulárne oddelenie Veľvyslanectva RF v SR:

Maróthyho 5, 811 06 Bratislava

Tel.: +421 2 5441 4664

Fax: +421 2 5441 4664

E-mail: ruskonzulat@chello.sk

Obchodné oddelenie:

Zrínkeho 17, 811 03 Bratislava

Tel.: +421 2 5441 4024

Fax: +421 2 5441 4049

E-mail: ozrf@mail.ru

Ruské centrum vedy a kultúry:

Fraňa Kráľa 2, 811 05 Bratislava 1

Tel.: +421 2 5262 5981

Fax: +421 2 5262 5982

E-mail: rus.kult.centrum@stonline.sk

web: www.rcvk.sk

Dátum: 24.6.2019

